Davidshyttan i Hedemora socken

Serie I, AI:6, f 69v, 22 maj 1598

Anders Hansson i Nibble bjuder upp 3 spannland jord ibidem köpt av sinom broder Olof Hnasson på Davidshyttan för stångjärn 13 skeppund

Serie I, AI:8, f 134 (maskin), 19 maj 1606

Kom Lasse Pedersson på Davidshyttan och talade till sina styvbarn, som äro Erik Hammarsmed och hans syskon, förebärande att de ville pressa ut honom ifrån de hus som han på sin hustrus jord byggt hade, då vittnade Anders Larsson och Gulich på Davidshyttan att de av länsman ditsänd vart och därom rannsakat, då förmenande att Lasse hade väl aktat de gamla hus samt och väl hävdat och mycket förbättrat sin hustrus jord, och de nya hus skattade för 13 skeppund stångjärn, och nu de ville giva Lasse, sin styvfader rätt för sina två delar, då äro hans styvbarn närmast dem behålla, var de ej vilja då, må han göra av tvådelarna i samma hus vad han vill.

Serie II, AI:1, f 2, 1 sept 1623

Uppbjöds tredje gången ett fjärdingsland hus och jord i Nibble som Per Andersson i Davidshyttan har sålt sin broder Olof Andersson.

KLHA,VII, AI:1, opag., 26 sept 1687

Johan Baggenschiöld har till sig handlat av Rådman Johan Andersson i Hedemora dess pretention hos Erik Jönssons änka i Davidshyttan om 32 skeppund 13 lispund räknat för 653 daler kmt, varemot änkan pantsatt har till Rådmannen sin anpart i Davidshytte-hemmanet. Och efter denna transport och panträtt är uppbjuden tredje resan den 27 maj 1686, alltså begärande Baggenschiöld nu immission och fasta därå. Varemot differerades till dess hembuds...... på egendomen till Kungl. Maj:t och Cronan, och att Kungl. Bergskollegium giver sitt samtycke till immissionen.

KLHA, VII, AI:1, opag., 23 sept 1695

Olof Andersson i Hamre kärade så väl till hustru Sara Johansdotter i Hedemora, sal. Per Matssons änka, för det hon utom börd skall bortsålt en jordelott i Hamre by till Anders Carlsson på Davidshyttan, som ock till Anders Carlsson, för det han sig densamma skall ha tillhandlat, anhållandes att få efter den skattning, som anno 1682 skall skett av trenne förståndiga nämndemän över jorden till 110 daler kmt, den samma inlösa, vidare förmälandes det hustru Sara denna jordedel skall för 190 daler kmt sålt, som hennes salige man emottog att betala 171 daler kmt till Rådman Johan Andersson, vilken då av kärandens svåger Peder Pedersson i Hamre i pant för skuld hade, skolandes och därtill hus varit för 76 daler 24 öre kmt, som kommit att beräknas.
Änkan Saras fullmäktige Johan Johansson i Hedemora förklarade å änkans sida, att anno 1682 slöt änkans man med Rådmannen Johan Andersson att buka jorden för avrad, som och skett till 1695 den 18 juni, då änkan jordedelen betalt och straxt till Anders Carlsson bortsålt.
Anders Carlsson påstod sina utlagda 191 daler kmt så framt han ej fullt få bliva vid jorden.
Härom förentes parterna inför Rätten, att Olof Andersson utgiver till änkan 167 daler kmt och träder därmed till egendomen, men Anders Carlsson haver sina utgivna 191 daler av änkan igen att undfå.

KLHA, VII, AI:1, opag., 23 sept 1695

Hustru Anna Pålsdotter, sal. Olof Hjorts änka i Bya, tilltalte Anders Pålsson Knippels efterleverska, nu Per Anderssons hustru i Davidshyttan Margareta Eriksdotter om en systerdel i hemmanet, ...

KLRD, 80, f 990. 6 maj 1723

Emellan hustru Sara Ersdotter i Pllckona och stålsmeden Nils Michelsson Gropp vid Dvaidshyttan, angående ett stallrum, som på den förres hustomt skall vara beläget, och hon nu därtill söker att inlösa.
Resolverades, att ehuruväl hustru Sara Ersdotter efter en av länsman Olof Lundblad härom till befallningsman Rothoff lämnad underrättelse påstår stallet eller åbyggnaden på denna plats vara Erik Isaksson i Nås tillskattad för någon hos hennes man, avlidne Anders Ersson innestående avrad, som av dess hustrus jord bort utgivas, och han ej förmått betala, skall dock Gropp, som sig Isakssons jord tillhandlat, hava makt och tillstånd att sig därunder åtägna ovannämnda stallrum. Dock som svarandens fullmäktige Erik Matsson förmenar igenom undersökning uppå platsen, nogsamt kunna finnas, det bemälte stallrum haver under den jordedel som han av Isaksson inköpt,och vara ståendes på dess teg.
Ty vill Rätten efter parternas eget begivande hava utsträckt denna stridighet till de gode mäns undersökning, som igenom en annan Rättens resolution av detta datum blivit förordnade på en förrättning emellan hustru Sara och hennes vederpart Erik Matsson

KLRD, III, AI:19, 10 maj 1677

Uppbjöds första gången Anders Pålssons på Davidshyttan igenlösta jord av Cronström, som han den 23 mars 1672 haver pantsatt till sin svåger Reinholtz Hilperts för 1253 daler kmt och dess årliga intresse 8 procent.

KLHA, III, AI:8, f 27v, 25 april 1664

Jöran Simonsson i Kvarnbacken beviljades fasta på 3 tunnsädes ohäfdad jord på Davidshyttan, köpt av Erik Jönsson ibm för 72 daler kmt

KLHA, III, AI:8, f 27v, 25 april 1664

All Gulich Larssons på Davidshyttan egendom i löst och fast, som han haver sålt till Anders Pålsson Knippel för 300 daler kmt.

KLHA, III, AI:10, f 43v, 7 maj 1666

Avsades om det testamente som Johan Jöransson på Davidshyttan efter sin hustru Karin fordrade, och han med hennes broders barn Carl Andersson samt Hans Andersson tvistade om, att samma testamente, så vida som lösören anrörer, blev approbert, och så framt hans, Johans, vederparter vilja hava pantjorden igen utav honom, skola de den riktigt betala med 96 daler kmt. Och alldenstund Johan nu njuter årsväxten utav arvejorden, då skall han ock själv igenlösa den jorden åt arvingarna som till hans hustrus begravnings omkostnad bortsatt är för 20 daler kmt. De husen som Johan av nyo uppsatt haver, behåller han ock, men den stugan han reparerat haver kommer hans hustrus brodersbarn till delning. Morgongåvan som Johan fordrar blev upphäven.

Davidshyttan, Hedemora

Örebro läns renoverade domböcker, volym 14, f 702v. 22 juli 1647

Hans Olofsson på Davidshyttan stämd av sin hustrus broder Håkan Olofs-son ibid för det han om söndags under predikan haver slagit honom ofärdig så han knappt kunde komma till ting ...... 3 mark

Ur Kopparbergs läns häradsrättsarkiv

Renoverade domböcker, volym 1, f 818v. 2 juni 1641

Emellan Per Anderssons och Olof Jöranssons på Davidshyttan mågalager på den ena sidan, och Hindrich Wincensson i Gräntse på den andra, om en 1/3 av en ...... som Hindrich förmenar sig berättigad till, på Hans Perssons ..... i Nygården, av .... han haver köpt ..... Per och Olof.

Renoverade domböcker, volym 1, f 313. 9 maj 1606

Kom Lasse Pedersson på Davidshyttan och talade till sina styvbarn som äro Eric Hammarsmed och hans syskon, förebärande att de ville kränga honom ifrån de hus som han till ..... på sin hustrus jord byggt haver. (Mågen Anders Larsson) .... rannasakade då, frågandes om Lasse ...... dom gamla hus samt ock vill hava och mycket för honom få sig hustruns jord och de nya hus, skattande de för 13 skeppund stångjärn, och hur de ville giva Lasse såsom styvfader rätt 2 döttrar .... deras fader Lasse Ericssons tre döttrat Ingeborg, Kerstin och Ellen.

Renoverade domböcker, volym 26, f 930v. 25 sept 1690

Eric Matsson i Davidshyttan pantsatt under Davidshytte Stålbruk all sin egendom i löst och fast för 270 daler kmt som han erkänner sig både skyldig så och oförmögen vara att betala.

Serie II, volym AI:8, f 348. 8 dec 1641

Uppbjöds första gången Carin och Elisabeth Hansdöttrars i Nygården på Davidshyttan jordedelar i Nygården på Davidshyttan.

Renoverade domböcker, volym 24, f 1154. 11 okt 1688

Eric Holenius försålt till sin svåger bokhållare Per Nilsson Ask på Davidshyttan en sjundedel uti Anders Anderssons mantal i Trollebo.

Serie II, volym AI:5, f 161. 5 okt 1637

Hustru Malin, Håkan Olofssons på Davidshyttan, kärade till Daniel Ericsson, sin legodräng ....

Serie I, AI:6, f 40v. 29 jan 1599

Kom Olof Larsson på Davidshyttan och talade till Lasse Hansson i Kallviken om en smedgedel, förebärande att han ej får smida eftersom han i samma smedja byggt haver, då fanns i sanning att Lars Hansson och Olof Gudmundsson hade köpt samma smedjerätt av Lasse Persson, Olofs fader ....

Serie I, AI:8, f 134. 19 maj 1606

Kom Lasse Pedersson på Davidshyttan och talade till sina styvbarn, som är Eric hammarsmed och hans syskon, förebärande att de ville tränga ut honom från de hus som han på sin hustrus jord byggt hade. Då vittnade Anders Larsson och Gulich på Davidshyttan, att de av länsmannen ...... och därom rannsakat, då förmente de att Lasse hade väl ...... de gamla hus samt och väl hävdat och .... förbemälte sin hustrus jord och de nya hus skattade de för 13 skepppund stångjärn, och var de ville giva Lasse, sinom styvfader, rätt för sina två delar där är hans styvbarn närmast dem behålla.

Renoverade domböcker, volym 5, f 575. 24 april 1655

Confirmerades det testamente som Håkan Olofsson och hans hustru Malin Olofsdotter i Davidshyttan sins emellan givit haver.

Lars Larsson på Davidshyttan beviljades fasta på en tomt vid Eric Gulichssons gård som han hade i pant av sin fader Lars Gulichsson.

Renoverade domböcker, volym 32, f 1198. 23 sept 1695

Hustru Anna Pålsdotter, sal. Olof Hjorts änka i Bya, tilltalade Anders Pålsson Knippels efterleverska nu Per Anderssons hustru i Davidshyttan Margareta Ericsdotter om en systerdel i hemmanet.

Renoverade domböcker, volym 34, f 934. 18 maj 1696

Näsborna Olof Andersson, Anders Matsson, Anders Ericsson och Anders Bengtsson på hela byna vägnar berättade, huru som Davidshytteborna söka dem avhända och ifrånstänga lösningsrätten uti Hospitalsängen, eller röjningen, som mitt uti deras bästa ägor och uteägor till mulbete skall belägen vara, mellan Klementshyttan och Dräckie, vartill de redan till hospitalet skola penningar deponerat, och såsom denna Davidshyttebornas begäran skall .... mot billigheten, all den stund de därigenom avskilja Näsbyn med utägor ägarna en stor skada skola lida på sin skog ....

Renoverade domböcker, volym 18, f 477, 11 okt 1683

Efter 9 Cap Jordabalken stadfästades det köp som Överstelöjtnanten Heinelen feldt den 4 september sistlidne har ingått med bokhållaren på Davidshyttan Per Nilssons Ask av det hemman bemälde bokhållare av Lars Hansson på Davidshyttan köpt hade, vilket hemman ovanbemälde bokhållare till Överstelöjtnanten sålt haver för nöjaktig betalning, den bokhålllaren kände sig till fullt nöje hava uppburit.

Renoverade domböcker, volym 18, f 477v, 11 okt 1683

Uppbjöds andra gången efterskrivna åkerstycke och skogar som stålsmeden vid Davidshytte Stålbruk Michel Groop i dag har köpt av Mats Persson i Nås för 205 daler kmt, nämligen i Norråkern ett stycke.

Renoverade domböcker, volym 18, f 477v, 11 okt 1683

Uppbjöds Anders Hanssons ifrån Davidshyttan hustrus jordedel efter hennes föräldrar ibm, som han den 2 febr 1682 haver sålt till Erik Andersson på Davidshyttan

Renoverade domböcker, volym 18, f 477v, 11 okt 1683

Uppbjöds andra gången efterskrivna fasta arv i Brunsjö dem tillfallna efter deras fader Anders Olsson ibm, som de till deras syskonbarns man Anders Johansson i Brunsjö sålt hava, nämligen Mats Andersson i Nås och Johan Andersson I Avestafors deras arvsrätt den 31 jan 1680 för 92 daler 28 öre Kmt, och den 24 september nästlidne Erik Anderssons vid Davidshyttan arvedel för 44 daler kmt

Serie I, volym AI:4, f 36, 8 juni 1594

Om Olof Larsson i Davidshyttan i slagsmål

KLHA, III, AI:11, f 114v, 7 okt 1667

Anders Persson på Davidshyttan fick fasta på sin svägers Erik Olssons i Nibble hus och jord på Davidshyttan, som han efter sina föräldrar ärvt hade. Köpt av Erik för 148 daler Kmt ocg ett härbre med 2 våningar.

Davidshyttan, Hedemora

Kopparbergs läns häradsrättsarkiv, serie VII, volym AI:3

Ting i Hedemora den 30 augusti 1705

Länsmannen Sundblad klagade över Anders Danielsson i Davidshyttan, som oaktat Kungl. Majestäts utgångna förordning understått sig att befalla sin legogosse Eric Hansson, vilken han säger sig icke vara mer än 15 år gammal, att gå vall med boskapen både vid fäbodarna jämte Moren.

Ting i Hedemora den 22 maj 1706

Uppstod Anders Danielsson i Davidshyttan att bliva fri från en .... i den skuld, som svågern, Lars Carlsson, med sin hustru Lisbeth Persdotter ibid .... svärföräldrarnas hus uti rådmannen, sal. Johan Anderssons sterbhus vilken skuld Lars på faderns, Anders svärfader, sal. Carl Larsson, finnes räkning oskylden ....

Serie VII, volym AI:4

Ting i Hedemora den 15 maj 1713

Anders Matssons på Davidshyttan samt Brita och Sara Matsdättrars arvsrätter uti Moren och Påwel Ericssons hemman erfter moderm Kerstin Ericsdotter, den 14 aug 1685 åt Elof Matsson vid (Landslättebro ?)

Ting i Hedemora den 10 oktober 1715

Olof Olsson och Anders Andersson i Davidshyttan, tilltalade efter utverkad stämning Hans Carlsson, Anders Ersson, Mats Anderssons änka och Anders Anderssons arvingar ibm, om en skvaltkvarn, uti vilken de .... sig andel i proportion av deras utlagor. Dock .... mot betalning emedan som deras fäder i forna tider ägt uti en kvarn i samma ström, som ödelagt blivit för stålbrukets skull. ....

Ting i Hedemora den 22 september 1709
Lagfors för stålbrännaren vid Davidshyttan, Hans Gropp, den egendom uti Nås, som efter köpebrev 22 februari 1709, tillhonom försåld är av Anders Larsson, skomakare i Stockholm, och Sara Matsdotter i Nås för 270 D kmt.

Ting i Hedemora den 8 oktober 1729, mål nr 28

Eric Ersson i Davidshyttan har efter utverkad stämning .... sin svåger Anders Johansson i Djörkhyttan

Serie VII, volym AI:6
Ting i Hedemora den 6 oktober 1732, mål nr 81
Uppå Johan Andersson, Anders Ersson och Eric Matsson i Davidshyttan, har Anders Ersson i Nåås till påstående Ting, utverkat laga stämning om återlösen av den så kallade Bolar......., hörande under Per Michelssons hemman i Nås, som hans farfader, avlidne Daniel .... tillika med Anders Olsson skola till svarandenas farfader Daniel Persson i pant bortsatt, tillståendes sig dock hava riktigt efter överenskommelse undfått kronoutskylderna, som därpå lupit. Johan Andersson jämte dess intressenter påstodo detta äng vara till benämte hans farfader försålt, likmätigt köprbrevet och avhandlingen av den 26 oktober 1669, där och det nu uppviste fastebrev blivit honom tillställt, som benämnte ...... förut den 22 maj samma år sig på .... förvärvat. Och skall till denna vrets avstående under Davidshyttan, det varit förnämsta orsaken, att den ligger inom dersa byskillnad, samt därför .... , att den samma bemälte byar emellan, är mycket osäker ....

forts.

Resolution: Av de uti denna tvist producerade tvenne documenten, är .... det bemälte Daniel .... och Anders Olsson, sedan de av Daniel Persson igenlöst bemälte lägenhet uti Storänget, deras svärfader Lars Hansson år 1667 bortsält och den 22 maj 1669 där på fasta erhållit, genom ytterligare förlikning och överenskommelse, den 26 näst därpå följande oktober ånyo avstått till honom denna lägenhet för 112 D kmt

Serie III, volym AI:9. Hedemora 20 oktober 1665

Anders Pålsson Knippel beviljades fasta på all Gulich Larssons på Davidshyttan egendom både i löst som fast, köpt av honom för 300 daler kmt

Serie III, volym AI:9. Hedemora 20 oktober 1665

Eric Jönsson på Davidshyttan i Nygården, beviljades fasat på all .... köpt av Gulich Ersson ibm. Item 1/5 i bemälde Nygårdshemmanet, köpt av Gulich Ersson på Davidshyttan.

(Gulich Ersson var liksom Eric Jönsson måg i Nygårdshemmanet på Davidsh-yttan)

Serie III, volym AI:12. Hedemora 2 oktober 1668

Anna Persdotter på Davidshyttan haver testamenterat sin broders hustru och hennes senare man Eric Andersson ibm all sin egendom i löst och fast evärderligen att behålla, för den trogna skötsel de henne hittills bevist haver, och till hennes dödsdag lovar samma omsorg.

Serie III, volym AI:3, f 802. 24 april 1655

Confirmerades det testamente, som Håkan Olsson och hans hustru Malin Olofsdotter på Davidshyttan sins emellan gjort hava. Nämligen att vikendera som lever efter den andras död, densamma skall behålla den andres egebdom i sin livstid och så länge han är oför....... sedan gånge bägge deras arv att skiftas.

Serie III, volym AI:1, f 615. 22 juli 1647

Anders Pålsson Knippel en soldat i Davidshyttan, för det han andra gången haver lägrat Karin Michelsdotter i Kyan och inte vill taga henne till äkta, bötar för första gången 40 mark och för andra gången 80 mark, och konan till 20 mark.

Serie III, volym AI:25, f 200. 11 okt 1683

Hans Hansson Knippel soldat haver haft lägersmål med Sara Matsdotter på Davidshyttan, som därefter är havande vorden och oäkta barn fött för 7 veckor sedan, vilket är erfaret. Detta tillstå de bägge. Hans Knippel har tillförne i lönskaläge avlat barn med Brita Jöransdotter i Gräntse.

Renoverade domböckerna, volym 22, f 491. 27 maj 1686

Eric Andersson på Davidshyttan fick fasta på all sin ~~broders~~ svågers Anders Hanssons från Davidshyttan hustrus arvejord efter hennes föräldrar, som han den 1 februari 1682 av honom köpt för 66 daler kmt. Noch på sin svägerskas Karin Andersdotters på Davidshyttan jordedel ibm den 25 januari 1679 köpt av henne för 65 daler kmt.

Renoverade domböckerna, volym 22, f 491. 27 maj 1686

Olof Olsson på Davidshyttan fick fasta på efterskrivna jordedelar ibm, som Daniel Persson ibm uti Olof Hanssons hemman köpt hade. Av Mats Matsson ibm för 46 daler 24 öre kmt efter köpeskriftens lydelse av den 17 maj 1665, av Eric Matsson ibm efter köpeskriftens innehåll av den 10 oktober 1669 för 113 daler kmt, Av Anna Matsdotter för 18 daler kmt och av Karin Matsdotter för 23 daler kmt, av Johan Jöranssons i Hedemora på .... Olofssons vägnar för 30 daler kmt, jämväl och Olof givit ovanbemälde Eric Matsson i förlikning 3 daler kmt, så att summan på allt bliver 242 daler kmt, som Olof Olofsson har erlagt efter köpebrevets lydelse dato 24 februari 1682, efter vilket han den jorden från Olof Olofsson (?) inlöst haver.

Kopparbergs läns häradsrättsarkiv

Serie III, volym AI:5, f 72. 28 juni 1661

Uppbjöds första gången ett änge i Davidshyttan, som Hans Larsson ibm haver sålt till Hans Hilpert Stålsmed på Davidshyttan.

Serie III, volym AI:6. 22 april 1662

Engelbrekt Bryntesson i Nås haver skällt M Hans Hilpert Stålsmed för en skälm, står ännu på orden och kan intet bevisa, pliktar 40 daler.

Serie III, volym AI:4. 28 maj 1660.

Flera jordedelar, pantsatta till Hans Stålsmed på Davidshyttan.
Kan vara Hans Hilpert, ~~men troligare är det Michel Hansson Gropps fader~~.

KLHA,III,AI:4,f 16v,28 maj 1660

Mr Hans Stålsmed på Davidshyttan lät presentera en handskrift, som han hade av Staffan Simonsson i Hamre och Hedemora socken av den 27 februari innevarande år på 32 daler 6 öre kmt, för vilka jord är honom pantsatt 7 fjärdingssäde åker, därav att göra sig brukt så framt penningarna icke betalas till nästkommande pingstdag.

Ur Kopparbergs läns häradsrätts arkiv

Serie III, volym AI:1, f 658. 17 nov 1648

Eric och Lars Gulichsöner på Davidshyttan haver gjort sins emellan hus- och jordeskifte efter deras föräldrar, som de för sig och sina efterkommande skola hava fast och stadigt och är sålunda. Först hava de löst alla syskonen ut, sedan hava de sins emellan jämkat, att Eric behåller gården med hus och tomt där hans föräldrar uti bott hava, sedan behåller han åkern östersidan från mangården, som är årligen till 7 1/2 spannland. Tomten östersidan om gården behålla de sedan sin del uti, ängen behåller Eric väster om älven, Buränget benämnt. Item kolningen och lisänget Hagebacken skall Eric behålla för sin del, ängen där han med stor omkostnad haver gjort åker, däremot behåller Lars Gulichsson hus och tomt på Davidshyttan, item åkrar väster norr om Davidshyttan som är årligen till 6 spannland, ängar väster rågången, Larsröjningen och Långröjningen.

Serie I, AI:5, f 90v. 25 juni 1597

Gulich Larsson bjuder upp ett hemman i Nås köpt av hustru Brita, Jöran Sigfridssons ibidem

Kopparbergs läns häradsrättsarkiv
Serie III, volym AI:7, f 33. 22 maj 1663

Anders Hindrichsson i Gräntse och hans syster Anna Hindrichsson på Davidshyttan hava sins emellan gjort detta fasta och oryggliga jordebyte, nämligen att Anders givit Anna den jord i Nygården på Davidshyttan, som han efter faders Hindrich Wincensson ärvt haver, och bekom igen av Anna den jorden i Gräntse som hon efter fadern ärvt haver, samt till förbättring för hus i Gräntse, emedan den jorden ibm, som Anders fick igen var mindre än den han bortbyter ifrån Nygården.

Renoverade domböckerna, volym 23, f 969. 26 sept 1687

Johan Baggenschiöld har till sig handlat av rådman Johan Andersson i Hedemora dess pretention hos Eric Jönssons änka i Davidshyttan om 32 skeppund .... räknat för 653 daler kmt, varemot änkan pantsatt till rådmannen sin anpart av Davidshyttehemmanet och efter denna transport av panträtten är uppbjuden tredje resan den 27 maj 1686 alltså begärde Baggenschiöld nu fasta därå.

Renoverade domböckerna, volym 23, f 973. 26 sept 1687

Lång historia om Davidshyttebornas och andras klagomål mot Baggenschiöld

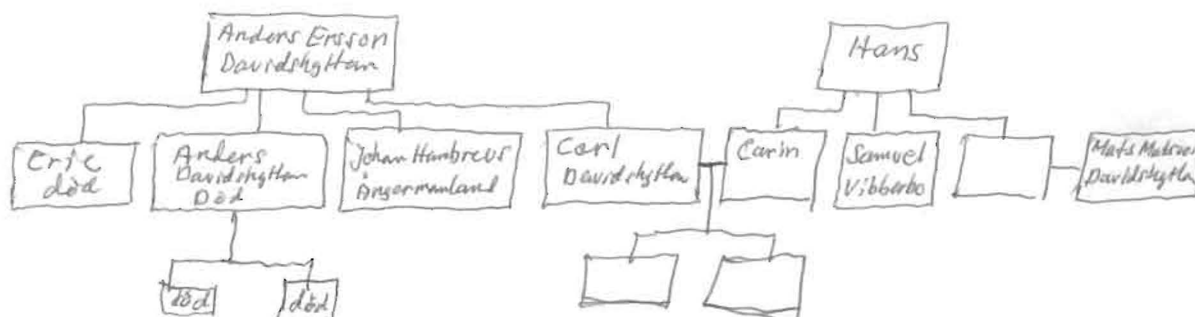
Ur Kopparbergs läns häradsrättsarkiv

Serie III, volym AI:23. Hedemora 9 juni 1681

Uppå häradsdomaren i Norrland, Johan Hambreus vägnar, begärde hans frände, Anders Larsson i Hamre, efter uppvisad fullmakt, Rättens handräckande uti efterföljande hans angelägenheter, som han förmenat honom lida någon avsaknad uti, och vore .... att han i en skrivelse ifrån Strandön och Bodum socken i Ångermanland begäar det hans frände, bemälde Anders Larsson, ville mottaga den boskap, 2 kor, 1 kviga, 1 får och 1 lamm, som honom vid arvsskiftet efter hans sal. broder Carl Andersson pm Davidshyttan skall vara i betalning för 1)Hambreus fädernearv uti hus och jord efter fadern, sal Anders Ericsson på Davidshyttan, som bemälde broder sal. Carl skall hava tagit .... daterat Davidshyttan den 27 juni 1659. ....

Sammaledes fordrade och Anders Larsson å förbemälde sin frände Hambreus vägnar en rev av hans broders, sal. Anders Anderssons på Davidshyttan sterbhus, för den andra halvdelen utav Hambreus fädernearv, som han hade tagit till köp, nämligen 57 daler 24 öre kmt. Denne Anders Andersson sades vara död. Änkan inte tillstädes..... ..., skall få sin moders jord i Hamre uti betalning. Denna jord, som är 2 fjärdingsland åker, samt 3 tunnland 6 fjärdingsland äng, haver brodern sal. Carl Andersson på Davidshyttan uti moderna livstid bortbytt .... och bekom en jordedel igen på Davidshyttan, såsom bytesbrevet av maj 1665 viste.

Eftersom sal. Carl Andersson har bortbytt sin moders jord medan hon levde, vilken jord då icke var fallen till arv till hennes barn, mindre skiftad dem emellan, och alltså inte efterkom Carl till, ...

Serie III, volym AI:10. Hedemora 7 maj 1666

Avsades om det testamente, som Johan Jöransson pm Davidshyttan efter sin hustru Karin Ersdotter fordrade, och han med hennes broders barn Carl Andersson samt Hans Andersson (~~Johan Andersson~~ ?) tvistade om, och samma testamente så vida som lösören anrörer, blev approbert, och så framt hans, Johans, vederparter vilja hava pantjorden igen utav honom, skola de den riktigt betala med 96 daler kmt. Och all den stund Johan nu under årsväxten utav arvejorden, då skall han ock själv igenlöst den jorden åt arvingarna, som till hans hustrus begravningskostnader bortsatt är för 20 daler kmt.

Serie III, volym AI:14. Husby med Hedemora-borna 16 maj 1671

Uppbjöds all Eric Anderssons på Davidshyttan jordägor, som han till brodern Carl Andersson ibm sålt haver för 120 daler kmt

Kopparbergs läns häradsrättsarkiv
Serie III, Volym AI:7, f 33. 22 maj 1663

Anders Larsson på Davidshyttan talade till Eric Andersson ibm om ett åkerstycke, som bemälde Eric haver sig pantsatt med 14 daler 4 öre kmt och sedermera Erics (broder) Carl Andersson sålt detsamma till Daniel Persson i förbemälda Davidshyttan i ock såsom det bevistes, att Anders kan komma till sin fulla betalning av annan Erics jord, det avsades att han och söker sin betalning av Erics andra jordägor.

Renoverade domböckerna, volym 22, f 495. 27 maj 1686

Mats Matsson på Davidshyttan bekänner uti sin till Peter Hedenquist i Hedemora den 1 maj nästförlidne att vara efter riktig sluträkning skyldig kapital och interesse förflytandes av sal. Carl Anderssons på Davidshyttan skuld och kapital 102 daler 16 öre, och interesse 24 daler för 4 års tid, emot vilka 126 daler 16 öre kmt Mats har honom i underpant satt 1 spannland åker i vardera åkern i Davidshyttan med där tillhöriga skog, förpliktar sig ock till interesse 6 procent så länge han själv brukar panten, Detta är efter begäran till creditorens säkerhet i protokollet innefattat.

Renoverade domböckerna, volym 5, f 379v. 24 april 1655

Carl Andersson på Davidshyttan stämd av Johan Jöransson ibidem om slagsmål.

Familj XI:231-232 Daniel Persson - Olofsdotter , Davidshyttan, Hedemora
XII: 463-464 Olof Jöransson - Davidshyttan

Kopparbergs läns häradsrättsarkiv, serie III, volym AI:25

Ting i Hedemora den 11 oktober 1683, sida 205v

Uppbjöds första gången den jord uti Olof Hanssons hemman på Davidshyttan, som Daniel Persson på bemälte Davidshyttan har inlöst, köpt av eftervarande, nämligen Mats Matsson den 17 maj 1665 för 46 daler 24 öre, den 10 oktober 1669 av Eric Matsson för 113 daler, av Anna Matsdotter för 18 daler, av Karin Matsdotter för 23 daler samt Jöran Johansson i ....

Serie III, volym AI:13 1/2. Hedemora 3 maj 1670

Länsman Anders Hansson i Hamre angav Daniel Persson på Davidshyttan för det han haver .... till sin granne Hans Larsson ibm, och slagit honom i huvudet med en yxa, så att Hans därav ligger snart för döden. Saken berättade han vara så tillgången, att Daniel själv varit till skogs och huggit ved samt hemkötde. Hans hade misstänkt Daniel att hava huggit på hans skog, och för dem skull gått till skogs och således befunnit som hans misstanke var. Gick så hem igen ....

Serie III, volym AI:10. Hedemora 8 maj 1666

Blev avsagt att den halva .... , som Olof Jöramsson ibm äger skall komma till de 40 daler kmt av betalning, som han sina dotterbarn är skyldig. Och all den stund han ock gärna söker till..... sin orolige måg Daniel Persson kvitt, över sin .... högeligen klagade, dock eftergav han ock två ängslador till sina dotterbarn, medan de ock stå på deras mödernes arvejord. Och såsom Daniel icke må vara längre sina barns förmyndare, medan han till annat gifte trådd är, då tillsättes nu Jöran Simansson på Kvarnbacken och Eric Hansson på Davidshyttan till bemälde barns förmyndare, vilken ock länsmannen befalles .... arvsskiftet efter deras moder hålles

Serie III, volym AI:13. Hedemora 11 oktober 1669

Olof Jöransson på Davidshyttan och hans hustru Brita Simonsdotter hava testamenterat all sin lösa och fasta egendom, den uti livstiden att behålla som den andra överlever, begärandes och att bägge deras son Olof Olsson måtte allstädse njuta evärderligen efetr bägge deras död, för sin måg Daniel Persson på Davidshyttan, den hans dotter av förra kullen till hustru haver ... ...
Resolution: Testamentet emellan Olof och hans hustru Brita kändes gott villkor den kvarlevande åtnjuter, men efter bägges död skall hans barn av bägge kullarna sig emellan skifta lagligen, broder broderslott och syster systerlott.

Serie III, volym AI:5, f 70. 28 juni 1661

Olof Jöransson på Davidshyttan fick fasta på en halv brodersdel i Davidshyttan, både i hus och jord, som Hans Olsson ibm haver ärvt efter sin fader, köpt av bemälde Hans för 100 daler kmt, vilken halva brodersdel är uppbjuden och lagstånden.

Serie III, volym AI:3,f 892. 25 juli 1659

Olof Jöransson på Davidshyttan lät första resan uppbjuda Hans Olofssons änkas jord, en halvpart av hans brodersdel.

Serie III, volym AI:3, f 891, 25 juli 1659.

Daniel Persson på Davidshyttan anklagades för mökränkt Malin Johansdotter, sin legopiga född i Hedemora stad, vilken hade fött 2 oäkta barn i en börd, det Daniel bekände vara fader åt, och därför christnades honom till. Dock begärde Daniel att slippa äkta henne, ehuru väl han bekände, det han på äkteskapslöfte har henne belovat. Sacellanus Herr Eric bekände att han även, så ock i sin medbroders Per Jöns närvaro, har lovat äkta henne.

Resolution: Efter det Daniel Persson nödigt vill äkta henne, så på det att han sin .... efterkomma gavs honom böterna efter.

Serie III, volym AI:3, f 891. 25 juli 1659

Daniel Persson anklagades för skällsord och vredesmål uppå sin svärfaderi Davidshyttan om och råförande, vilket länsman i socknen, Anders Hansson i Hamre, vittnade hava hört honom säga, säsom och i Sakristian då Prosten sökte att förlika dem om samma sak.
Resolution: Ehuru väl som inga skäl finnes till Daniels beskyllning om råförande, och han med vittne övertygades orden hava sagt, likväl för det att hans svärfader bad för honom, så gavs honom saken efter, och falla cirka 40 daler, som han sin svärfader i någon måtto med ord eller gärningar vidare ....

Serie III, volym AI:1, f 783. 14 maj 1652

Olof Jöransson på Davidshyttan uppbjöd första gången Rasmus Olofssons i Staden ärftliga egendom på Davidshyttan, köpt av honom för 60 daler kmt, förutom den åker Rasmus med Anders Ersson bytt haver.

Serie III, volym AI:1, f 624. 26 okt 1647

Olof Jöransson på Davidshyttan uppbjöd första gången Lars Olofssons borgare i Stockholm och hans syskons del i Hamre, som han köpt haver.

Renoverade domböcker, volym 24, f 1115v. 28 maj 1688

Borgmästaren Anders Barckius talade till Daniel Persson på Davidshyttan om ett äng, som Sven Torkilsson i Svedia honom sålt haver ifrån sitt hemman, det Borgmästaren nu innehaver. Daniel Perssons son Anders Danielsson som inkom att svara i faderns ställe, inlade köpeskriften på ängen av den 15 februari 1687, och sade han fadern lagt mycket arbete på ängen.

Renoverade domböcker, volym 36, f 524v. 1 juni 1697

Presenterades i Rätten ett arvsskifte som anno 1696 den 9 sept efter framlidne Daniel Persson i Davidshyttan upprättat var, emellan hans efterlåtna änka hustru Malin Johansdotter och dess trenne styvbarn, Anders och Per Danielssöner samt deras svåger Johan Hansson och dess hustru Malin Danielsdotter, som njutit en brodersdel emot brödernas, varvid och en sådan avhandling enhälligen gjord var, att emedan änkan och styvmodern hustru Malin Johansdotter, som till en hög ålder kommen, och därtill mycket bräcklig., ej någon av sin släkt haver till vilken hon sig begiva kan, och sin föda och skötsel till döddagar njuta. Ty hava förberörda hustrus trenne styvbarn henne till skötsel hos sig tagit, och därjämte utfäst, henne till döddagar med (~~nödiga~~) kläder och föda att förse, samt efter hennes dödliga frånfälle hederligen till graven komma. Varemot åter änkan dem upplåtit hela sin efter deras fader henne tillfallna treding både i löst och fast som ~~själva~~.bytesinstrumentet av ovanbenämnde datum vid ......

*) nödtorftliga

Serie III, volym AI:26, f 78, 2 maj 1684

Framfördes Cherstin Andersdotter född i Olof Matsbo uti Grytnäs socken, vilken uti nästförledne Vårmässovecka haver fött oäkta barn hemma hos .... och skyller sin gamle husbonde Daniel Persson på Davidshyttan för barnafader, det han nekar till.
Kerstin på första förfrågan gav fuller skulden på en dräng Anders Ersson i Hjulmakarbo, men då man ....

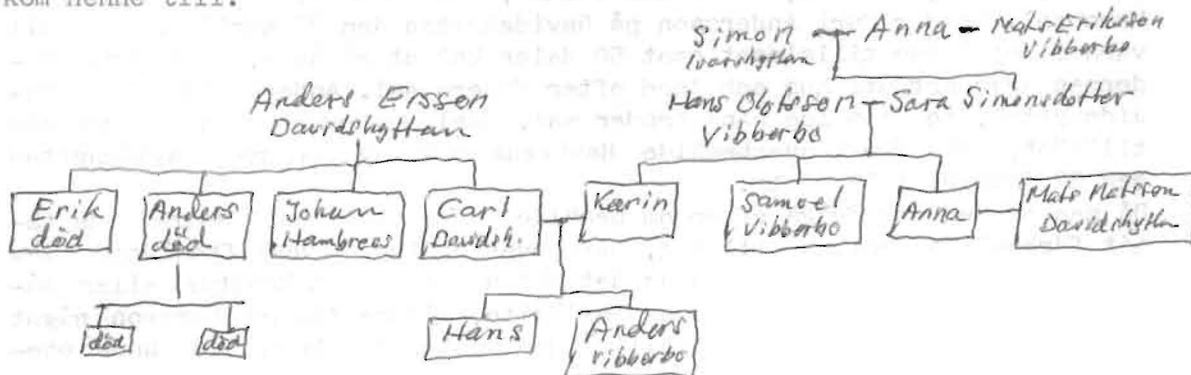
Davidshyttan i Hedemora socken

HÄRADSHÖVDING JOHAN ANDERSSON HAMBREUS ARVSANSPRÅK

KLHA, III, AI:23, f 53, 9 juni 1681

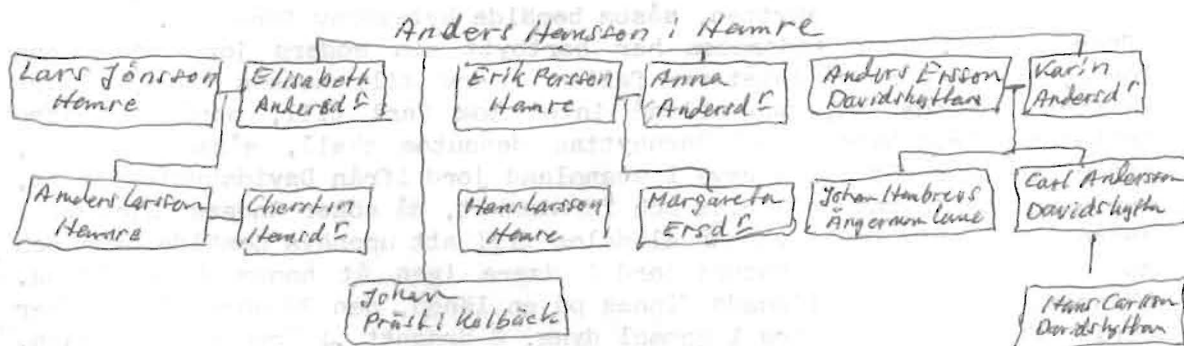
Uppå lagläsarens (senare häradshövding) Johannes Hambreus vägnar, begärde hans frände Anders Larsson i Hamre, efter uppvist fullmakt, Rättens handräckande uti efterskrivna hans angelägenheter, som han förment honom någon avsaknad uti, och ..... dessa, nämligen att han uti sin skrivelse och fullmakt av den 28 april ifrån Strandön och Botna socken i Ångermanland, begärer det hans frände bemälde Anders Larsson ville emottaga den boskap, 2 kor, 1 kviga, 1 får och 1 lamm, som honom vid arvsskifte efter hans sal. broder Carl Andersson på Davidshyttan den 30 april 1674 skall vara i betalning tillslaget emot 50 daler kmt ut på hans, Hambreus, fädernes arvspart uti hus och jord efter fadern sal. Anders Ersson på Davidshyttan, som bemälde hans broder sal. Carl Andersson skall hava sig tillköpt, och såsom ovanbemälde Hambreus räkning daterad Davidshyttan den 27 januari 1659 viste.
Då man nu begynte fråga efter om bemälde Anders Larsson i Hamre hade tagit förbemälde kreatur till sig, och ovanbemälde arvsskifteslängd blev infordrad att igenomses, befanns det att varken något kreatur eller något annat till denna avbetalning anslagits, mindre Anders Larsson något till betalning haver fått. Är alltså den resten 50 daler kmt ännu obetalt.
Sammaledes fordrade och Anders Larsson i förbemälde sin frändes Hambreus vägnar en rev av hans broders sal. Anders Anderssons på Davidshyttan sterbhus, för den andra halvdelen utav ovanbemälde Hambreus fädernes arv som han hade tagit till köps, nämligen 57 daler 24 öre kmt. Denne Anders Andersson sades vara död, änkan intet tillstädes ehuru väl hitstämd, men svarat det hon giver sig till freds med det Rätten här uti gjort. Desslikes angav han bemälde lagläsare hava gjort denna bekostnad på sin sal. moders begravning, nämligen till prästen och djäknar 30 daler kmt, och för klockorna samt graven uti kyrkan 20 daler, gör 50 daler kmt, emot vilken omkostnad försöker att få sin sal. moders jord i Hamre uti betalning. Denna jord som är 1 tunnland, 2 fjärdingsland åker, stå inne i åkern som uti vreten, samt 3 tunnland 6 fjärdingsland äng, haver brodern sal. Carl Andersson på Davidshyttan uti moderns livstid bortbytt med sin faster hustru Brita, och bekommit jord av henne igen på Davidshyttan, såsom bytesbrevet av den 1 maj 1665 beviste. Denna jord i Hamre haver hustru Brita bortbytt med Per Carlsson i Hamre, emot någon jord han gav henne igen på Pershyttan, såsom bemälde bytesbrev förmäler.
Efter nu sal. Carl Andersson har bortbytt sin moders jord medan hon levde, vilken jord då intet var fallen i arv till hennes barn, mindre skiftat dem emellan, och alltså intet kom Carl till, bemälde hustru Britas son Erik Larsson på Pershyttan dessutom skall, såsom klagades, efter Carl var död låtit reva 1 spannland jord ifrån Davidshytte-jorden, varigenom och bytet är spritt och förminskat, då söker Anders Larsson i Hamre å sin principals vägnar alldeles till att upphäva bemälde byte och kommer till att få sin moders jord i Hamre igen åt honom i betalning.
Läsarens efter henne lämnade finnes på en längd, den 30 april 1674 efter Carls död upprättad, vara 1 gammal dyna, 2 örngott, 1 örngott med wahn, 1 gammal laggargryta, 1 tom smörask, ett gammalt skåp och en gammal kista, alla dessa lösören äro överlämnade, desslikes och ett härbre skattat för 15 daler kmt.
I lika måtto fordrade och Anders Larsson på sin principals vägnar för hans andel utav moderns tredjepart uti avlingejorden, den hon med sin sal. man Anders Ersson av hans broder Daniel Ersson köpt hade, några och 40 daler kmt, vilken jord Mats Matsson på Davidshyttan tillika med den andra fädernes jorden därsammastädes brukar. Uti denna sak föll efter överläggande en sådan resolution och utslag, att den första posten 50 daler kmt hålles klar och bevisad, och skall mycket av sal. Carl Anders-

sons på Davidshyttan jord och fasta ägor, emedan lösören påfunits av .... och skattad till däremot kan göras tillfyllest. Bör och sal. Anders Anderssons på Davidshyttan änka betala till sin mans broder lagläsaren Hans Andersson de 57 daler kmt han av henne befinnes rättmäteligen fordra, så vida hennes medel och förråd det tillsäger, eljest är att penningar taga där inga är, såsom härom berättas var utom i mödernejorden i Hamre njuter och lagläsaren Hambreus sin betalning emot begravningskostnaderna på sin sal. moder 50 daler kmt, vad därav överbliver skiftas med det ...... arvingarna emellan efter lag, och således bliver det jordbyte upphävt, som hans broder sal. Carl Andersson med sin faster hustru Brita i Pershyttan den 1 maj 1665 utan sin moders, som då levde, vilja och samtycke gjort hava, alldenstund den i Hamre bortbytta jorden kom henne till.

KLHA, III, AI:27, f 243, 18 okt 1686

Uppbjöds lagligen all avlidne Häradshövdingens Johan Andersson Hambreus mödernes arvejord uti Hamre, som gamle Överstelöjtnanten Gustaf Heidenfeldt den 14 hujus nästförlidne har, efter bemälte sal. Häradshövdingens änkas begäran, försålt till avlidne Anders Larssons änka i förbemälte Hamre, hustru Cherstin Hansdotter för full betalning, efter det pris bemälte jord ar skattad för.
Då kom hustru Margareta, sal. Hans Larssons i Hamre fram, förmenandes sig hava till denna jorden närmare bördsrätt, den hon ock begärde njuta, eftersom sal. Anders Larssons fader skall hava inlöst sin hustrus broders Hr Johans i Kolbäcks andel, och alltså vill njuta lösen av dennes systerdel.
Beslutades stämma vederbörande till nästa Ting.

Familj XI:169-170 Anders Ericsson - Karin Andersdotter, Davidshyttan

Kopparbergs läns häradsrättsarkiv, serie VII, volym AI:1

Ting i Hedemora 26 september 1687

Hustru Margareta, Hans Larssons änka i Hamre, som är syskonbarn med sal. häradshövdingen i Ångermanland, fordom .... Johan Andersson Hambreus, item hustru Kerstin, sal. Anders Larssons änka ibidem, vilkens man ock var syskonbarn med bemälde häradshövding, tvistade om förmån till inlösen av hans efterlämnade arvejord, vilken dock änkan i köp uppdragit åt bemälde Anders Larssons änka. Inköm Samuel Hansson i Wibberbo, målsman för en Carl Anderssons i Davidshyttan son Anders, vilken Carl Andersson var häradshövdingens bråder och .... för de andra i lösningen.
Resolution: Efter 3 Cap. .... och 6 Cap. ... dömdes brodersonen förmånen till inlösen. Om han ej .... är hustru Margareta näst honom i rätten att träda till lösning fram.

Ting i Hedemora 28 maj 1688

Förliktes Willam Arentz i Säter på sina styvbarns vägnar, sal. Johan Hambreus arvinga, med sal. Anders Larssons änka i Hamre, som talade för sina barn och styvbarn till Arentz om förlikning för någon andel, som hennes man är bliven påförd att betala efter häradsdomen 1682 den 22 maj .... vari Anders Larsson allenast skulle betala 1/3-del och Hambreus arvingar 2/3 ....

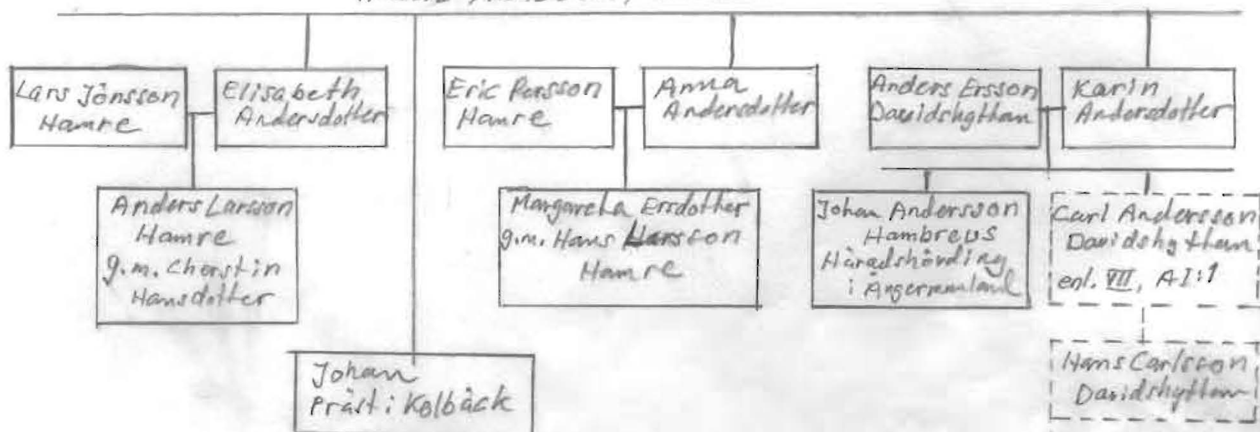
Serie VII, volym AI:3
Ting i Hedemora 7 maj 1701

Beviljades fjärdingsman Anders Andersson i Hamre fasta och tings...... uppå den jord och fasta egendom, som han därsammasrädes sig tillhandlat utav fordom överste....... i Västerås skola, sal. Vällärde Johan Hambreus arvingar, sonen Lars Johansson och mågen Eric Schomerus för 800 D kmt. Emedan nämnden betygade samma jordeköp inom börd vara slutet och ingånget, och dessutom trenne resor lagfaret den 13 oktober 1698 samt 12 maj och 12 oktober 1699.

Serie III, volym AI:27

Ting i Hedemora den 18 oktober 1686, sida 243

Uppbjöds lagligen all avlidne Häradshövdingens, Johan Andersson Hambreus, mödernes arvejord uti Hamre, som gamle Överstelöjtnanten Gustaf Heidenfeldt den 14 hujus nästförlidna har, efter bemälte sal. Häradshövdingens änkas begäran, försålt till avlidne Anders Larssons änka i förbemälte Hamre, hustru Cherstin Hansdotter för full betalning, efetr det pris bemälte jord är skattat för.
Då kom hustru Margareta, sal. Hans Hanssons i Hamre fram, förmenandes sig hava till denna jorden närmare bördsrätt, den hon och begärde njuta, eftersom sal. Anders Larssons fader skall hava inlöst sin hustrus broders, Hr Johans i Kolbäck andel, och alltså vill njuta lösen av dennes systerdel [illegible]
Beslutandes [illegible]

Serie II, volym AI:10, f 451v. 27 nov 1643

Anders Ericsson på Davidshyttan talte till Carin Persdotter, Per Smeds legojänta ibidem sina 22 år vid pass, att hon förleden sommer hade slagit hans broder Daniel Ericsson med sin lie så att han 6 veckor därefter blev död. Framkallades Kerstin Matsdotter, Daniels legojänta, vilken hade sett huru detta tillgått och vittnade som följer: Nämligen att Daniel, Carin och hon alla tre voro i följe ifrån en skogsväg hem åt byn, då sig Daniel haft två liar ....

Mattis 48 år

Kopparbergs häradsrätts arkiv

Serie III, volym AI:6, f 122. 1 okt 1662

Uppbjöds tredje gången all Gulich Larssons på Davidshyttan och Mats Jöranssons i Landbobo hustrurs ärftligen tillfallna egendom efter deras föräldrar i

Serie III, volym AI:5, f 72. 28 juni 1661

Uppbjöds första gången ett änge i Davidshyttan, som Hans Larsson ibm haver sålt till Hans Hilpert Stålsmed på Davidshyttan.

Serie III, volym AI:4, f 17. 28 maj 1660

Uppbjöds första gången Gulich Larssons, Hans Larssons, Lars Larssons, Eric Larssons och Karin Larsdotters jordägor med alla dess tillhörigheter, som de efter deras fader Lars Gulichsson ärvt haver och till deras svåger Eric Hansson på Davidshyttan sålt haver.

Serie III, volym AI:3, f 904. 11 nov 1659

Sal. myntmästarens Marcus Kocks arvingar fingo fasta på en hemmansdel på Davidshyttan i hus, jord, skog, hytta och kvarn, som sal. myntmästaren av sal. Lars Larsson på Davidshyttan

Serie III, volym AI:3, f 845. 8 april 1657.

Myntmästaren Marcus Kock uppbjöd tredje gången Lars Larssons på Davidshyttan jordedel i hans faders hemman, som han har inlöst av översten Thomas Gheifeldt.

Serie III, volym AI:3, f 802. 24 april 1655

Efter 22 Cap Köpe B. beviljades Lars Larsson på Davidshyttan fasta på en tomt vid Eric Gulichssons gård, som han hade i pant av sin fader Lars Gulichsson på Davidshyttan.

Serie III, volym AI:1, f 783. 14 maj 1652

Uppbjöds första gången Lars Gulichssons på Davidshyttan all egendom, löst och fast, översten ....Järfeldt.

Serie II, volym AI:11, f 479v. 10 april 1644

Eric Persson på Kyrkogatan beviljades fasta på Lars Gulichssons på Davidshyttan hus och jord ibidem med alla dess tillägor, anno 1640 den 13 juni i pant satt för stångjärn 16 skålpund 11 lispund, efter Lars inte haver hållit förevarande termin, och panten är lagbunden och till fasta stånden, under Lars Gilichssons bomärke och en annan god mans egen hand, dock med de .... i Jorda B 7 cap förmäles.

Serie II, volym AI:11, f 584. 8 nov 1645
Zacharias Gabrielsson Borgare i Hedemora skall leverera till Gulich Larsson på Davidshyttan dess 5 skeppund stångjärn, som Gulich till Zacharias fört haver i den mening att lösa någon jord igen, som Gulich fader, Lars Gulichsson, till Zacharias pantsatt haver, och han, Zacharias, fömente sig få behålla för den avrad fadern hade Zacharias givit för jorden, emedan han, Lars Gulichsson, denne själv brukade, och haver Zacharias makt att söka Lars Gulichsson om avrad av jorden, om interesse på de 5 skeppund som Gulich säger Zacharias i 8 år av sig skall hava ...., skall Zacharias till nästa ting skaffa sig besked på vad år han järnet anammade.

Renoverade domböcker, volym 4. f 575 v. 26 maj 1654

Beviljades Lars Larsson på Davidshyttan fasta på en tomt vid Eric Gulichssons gård, som han hade i pant av sin fader Lars Gulichsson

Renoverade domböcker, volym 7, f 296v. 22 april 1662

Hans Larsson på Davidshyttan avlade nu efter påfordran sin ed på bok om det tackjärn som Johan Andersson rådman och Per Matsson på Prästhyttan påstodo, och gjorde sedan denna berättelse att han hade smitt ut 12 skeppund tackjärn den tid Gunnar Andersson levde, vilket Per Matsson tog emot och .... Kom rådmannen Johan Andersson till saken efter Gunnars död haver han uppsmitt 6 klockor som Johan Andersson tillkom och ...... smidda stänger och emottagit.

Renoverade domböcker, volym 7, f 302. 22 april 1662

Gulich Larssons på Davidshyttan (Lars Gulichssons son) och Mats Jönsson i Bäckebo hustrurs arvedelar med alla dess lägenheter i Huseby sålt till Jöran Larsson ibm.

Serie II, volym AI:3, f 97. 5 maj 1636

Lars Gulichssons på Davidshyttan jord däsammastädes belägen, som Zachris Gaabrielsson i Staden haver i pant.

Serie II, volym AI:3, f122v. 31 okt 1636

Eric Andersson i Dräckie beviste skriftligen sig hava köpt av Lars Gulichsson på Davidshyttan ett äng beläget emellan Clementshyttan och bemälte Dräckie för stångjärn 20 skeppund, hans hustrus tillkomna 16 för ...., han haver bortsålt hennes fasta ägor annorstädes och nedlagt i benämnde äng. Köpeskriften daterad den 10 juni 1632 under Lasses signata, Olof Olofsson på Kyrkogatan och Eric Andersson på Davidshyttan till vittnen.

Renoverade domböcker, volym 1, f 711. 10 nov 1630.

Framställdes för rätten Lasse Gulichsson på Davidshyttan och klagades för han genom .... tillskyndan hade gått ifrån sin äkta säng och belägrat sin legopiga Elisabeth Jöransdotter i Hamre, detta ärende ...... nämnden, och skulle dessa ...., som bägge deras liv efter 10 Cap i Giftermålsbalken. Hustrun beder för sin man, likväl kan nämnden icke fria bägge deras liv, utan dömer dem efter gängse lag. (Domen hänskjöts till Kungl. Hovrätten för slutligt avgörande.)

Se nedan

Serie II, volym AI:8, f 352v. 9 dec 1641

Zachris Gabrielsson i Staden fick fasta på Lars Gulichssons på Davidshyttan lösta jord av Mats Jöransson på Djörkhyttan, 4 spannland, som han har haft i underpant av sin svåger.

Serie II, volym AI:8, f 348. 8 dec 1641

Uppbjöds andra gången Lars Gulichssons på Davidshyttan fasta arv ibidem.

Renoverade domböcker, volym 4, f 991. 16 maj 1653

Uppbjöds tredje gången Lars Gulicjssons på Davidshyttan egendom i löst och fast pantsatt översten Välborne Thomas Jörfeldt för 20 skeppund grant stångjärn.

KLRD, 1, f 711v, 10 nov 1630

Framställdes för Rätten Lasse Gulichsson på Davidshyttan, och klagades för han genom djävulens tillskyndan hade gått ifrån sin äkta säng och belägrat sin legopiga Lisbeth Jöransdotter i Hamre, detta ärende övertog nämnden, och skulle dessa enfalt lösa, och hustrun råder om bägge deras liv efter 10 Cap Giftermålsbalken, hustrun beder för sin man, likväl kan nämnden icke fria bägge deras liv, utan dömer dem efter Guds lag, det 18 och 20 Cap i den boken Moses. Dock underställas skulle denna sak den Kungl. Hovrätten.

(Hovrätten benådade tydligen Lasse, han levde på Davidshyttan till 1656)

Familj IX:43-44. Hans Carlsson - Anna Johansdotter, Davidshyttan, Hedemora.

Kopparbergs läns häradsrättsarkiv, serie VII AI:1

Ting 1687-05-23--24

Hans Carlsson på Davidshyttan androg att Matts Mattsson ibidem, d.v.s. mors systers man, har haft hans arv och egendom i fast och löst under sin värje, och nu då han egendomen ifrån sig levererat finner han fasta ägorna hava blivit illa hanterade och nu del manglar i lösöresvaror häruti han till målsmannen vill sig hålla. Matts Mattssons hustru Anna Hansdotter inkom i mannens ställe och sade att hon och dess man haver mycken vårdnad och besvär haft för detta barn och hans egendom.
Resolution: (Gode män skall undersöka)

Ting 1687-09-26--27

Hustru Margareta, Hans Larssons änka i Hamre, som är syskonbarn med sal. häradshövdingen i Ångermanland, fordom ...... Johan Andersson Hambreus, item hustru Kerstin, sal. Anders Larssons änka ibidem, vilkens man ock var syskonbarn med bemälde häradshövding, tvistade om förmån till inlösen av hans efterlämnade arvejord, vilken dock änkan i köp uppdragit åt bemälde Anders Larssons änka.

XI:169-170

Inkom Samuel Hansson i Wibberbo, målsman för en Carl Anderssons i Davidshyttan son Anders, vilken Carl Andersson var häradshövdingens broder och .... för de andra i lösningen.
Resolution: Efter 3 Cap LLL och 6 Cap j.B. dömdes brodersonen förmånen till inlösen. Och om han ej .... är hustrun Margareta näst honom i rätten att träda till lösning fram.

Ting 1693-05-18--19

se nästa sida

Hans Carlsson i Davidshyttan besvärade sig att ..... har ägor under gamle Eric Anderssons mantal vilket räntar 8 stigar mera än .... så ligger dock hans jord mest .... under ett berg ...... och kan icke i god .... på hälften mot de andra grannarnas jord, därför begärandes sig .... och innanför de .... ägorna. Per Danielssons hustru Elisabeth Olofsdotter och Anders Anderssons hustru Anna Larsdotter samt Olof Olsson på Davidshyttan svarande i saken sade bytet stått över ägorna i väl 3 mansåldrar och ....
Upplyste Olof Olsson fasta på att .... jord som han äger i Smedviken det han köpt för sina pengar.

Ting 1694-10-3--6

Se nästa sida

Hans Carlsson på Davidshyttan kärade till sin broder Anders Carlsson i Vibberbo om utlösningen av dess jordadel i Erik Anderssons mantal i Davidshyttan som är 1/4 varuti de tillsammans skola äga jord som dem emellan dock ej skall skiftat vara .x...... 3 kolstigars ränta, så skall och efter fadern Carl Andersson vara jord vid Hamre här i socknen, som till en del stått ute och blivit inlöst av sonen Anders Carlsson, men allt odelt och oberäknat vem markgäld betalt, som allt svaranden biföll.

x och ej heller komme över

Resolution: Länsmannen Olof Johasson samt nämndemännen Lars Andersson i Nibble och Jon Persson i Hamre förordnades att först förrätta dessa parterna emellan ett riktigt arvsskifte. Förutan deme [illegible] ... avslutas

Ting 1688-05-28--29

Förliktes Willam Arentz i Säter på sina styvbarns vägnar, sal. Johan Hambreus arvingar, med sal. Anders Larssons änka i Hamre, som talade för sina barn och styvbarn till Arentz om förlikning för någon andel som hennes man är bliven påförd att betala efter häradsdomen 1682 den 22 maj .... vari Anders Larsson allenast skulle betala 1/3-del och Hambreus arvingar 2/3 ......

Kopparbergs läns häradsrättsarkiv, serie VII, volym AI:6

Ting i Hedemora den 17 maj 1731, mål nr 17

.... den av Samuel Hansson i Davidshyttan instämda sak mot Johan Andersson och Eric Matsson därsammastädes, sökandes få för obetalda utlagor uti 26 års tid återfå de 5 ...... jord uti Stubbeviken, som dess faderfader Carl Andersson skall hava från hemmanet bortsålt, och efter nu uppvist revlängd av den 23 maj 1684 .... allenast ......, men sedan den därför brukliga delen blivit utlagd ....

.... pantsatt till Johan Anderssons faderfader Daniel Persson ....

.... det ligger under Eric Anderssons, men ej Per Anderssons mantal .....

KLHA, VII,AI:1,opag., 18 maj 1693

Hans Carlsson i Davidshyttan besvärade sig, att ändock han äger under gamle Erik Anderssons mantal, vilket räntar 8 stigar, mer än hälften, så ligger dock hans jord mest allt uppe under ett bergs...... och kan icke i godheten svara på hälften emot de andra grannarnas jord, därför begärde sig rev och jämförelse över ägorna.
Per Danielssons hustru Elisabeth Clasdotter och Anders Anderssons hustru Anna Larsdotter samt Olof Olson på Davidshyttan svarande i saken, sade bytet hava stått över ägorna väl i 3 mansåldrar och mente käranden böra vara nöjd, särdeles uppviste Olof Olsson en fasta på en spannland jord som han äger i Smedåkern, det han köpt för sina penningar.
Resolution: Såsom gode män vittnade med Hans Carlsson, att hans jord är mycket näppare, men han likväl stå måste under lika tunga av utlagorna med sina intressenter under mantalet. Då ansågs skäligt de andra tillhållas må, att giva honom någon skälig förlikning i jord igen på någon annan och till förbättring, och jorden bliver i sitt gamla läge och skifte liggande såsom för detta.

KLHA, VII, AI:1, opag., 3 okt 1694

Hans Carlsson på Davidshyttan kärade till sin broder Anders Carlsson i Wibberbo, om utlösningen av dess jordedel i Erik Anderssons mantal i Davidshyttan, som är 1/4, varuti de tillsammans skola äga jord,, som dem emellan dock ej skall skiftad vara, och ej heller komma över 3 kolstigars ränta, så skall och efter fadern Carl Andersson vara jord vid Hamre här i socknen, som till en del stått ute och blivit inlöst av sonen Anders Carlsson, men allt odelt, och oberäknat vem mest gäld betalt, som allt svaranden biföll.
Resolution: Länsmannen Olof Jonasson Lundblad samt nämndemännen Lars Andersson i Nibble och Joen Persson i Hamre förordnas att först förrätta dessa parter emellan ett riktigt arvsskifte, låtandes denna tvistighet genom lottskiftning avslutas, vem som vid jorden på vardera stället bliva må, och överskottet lösa må, efter icke tillräckligt vara kan, att deras jordedel i Davidshyttan, som ej skall till skatten komma över 3 stigar kol må i mindre delar sönderbrytas.

Familj X:113-114. Eric Andersson - Kerstin Andersdotter, Davidshyttan
IX:57-58 Anders Ersson - Anna Johansdotter, Davidshyttan

Kopparbergs läns häradsrättsarkiv, serie VII, volym AI:5

Ting i Hedemora den 16 maj 1717, mål nr 36

Emellan dragonen Anders Matsson Bergfeldt i Hommansbenning å den ena sidan och Eric Anderssons arvingar i Davidshyttan, nämligen sonen Anders Ersson och dottern Karin Ersdotter med mågen Per Ersson å den andra, svarande, angående arv efter Anders fader, svarandenas fader och svärfader Eric Andersson som dess förmyndare emottagit uti fast ägande bestående, den han påstår antingen återfå med en skälig avrad för de 20 åren de samma jord brukat, eller att de visa måtte huru deras fader i livstiden för den blivit förnöjd och betald.
Resolverades och avsades: Det uppvisar väl .... till sitt laga fång bestyrkande av denna egendomen ett köpebrev, underskrivet av Anders fader, salig Mats Andersson jämte salig bokhållaren Ask såsom ett kallat vittne, varutinnan Mats tillstår sig hava försålt sin ärftliga egendom efter sin salige fader Anders Persson i Klementshyttan, till sin broder Eric Andersson för 115 D kmt, vilka han bekänner sig riktigt hava bekommit. Icke desto mindre som Anders genom sin fullmäktige, ... Tillander, under de förebärande skäl och omständigheter tvivlar om denne köpeskrifts riktighet, att dess fader ingått något köp om sin arvejord efter varken årtal uti bemälte köpeskrift finnes, eller att dess fader själv underskrivit sitt bomärke, utan sådant skett är med en obekant stil, vars hand han inte känner, förutom att bemälte köpeskrift med ett allmänt vittne besannas, vartill likväl tvenne trovärdiga män behövas. Fallandes därför på de tankar, som torde denna köpeskrift efter dess och svarandenas faders död av dem själva uppsatt och skriven vara, påståendes därför det de måtte med Ed besanna, det ...... besagda skrift inte efter hans faders död vara skriven, vilket om de gitte åstad komma, utlovade han att å detta ting icke vidare klander, och som svarandena själva där till sig begiva, såsom en ting det de med tryggt och roligt samvete giva kunna, lämnandes dem til till detta tvungna besannande av Edens vikt till nästa höstting, den uti Anders närvaro att avlägga.

Serie VII, volym AI:4

Ting i Hedemora den 7 oktober 1713

Bägge svågrarna Per Holstensson å Davidshyttan och hammarsmeden Lars Andersson ifrån Långshyttan i Husby socken tilltalade varandra efter utverkad stämning å båda sidor, om utlösen ifrån Davidshyttan, ... hemmansdel till arv fallit en årlig kolränta 4 stigar, belöpandes således på systerdelen allenast 2 2/3 korg. Som till besittningsrätt för bägge dessa svågrar jämte deras hustrurs broder, Anders Ersson, ingalunda .... kan ...... Per Holstensson, som äger sin hustrus arvsrätt och systerdel därsammastädes, och dessutom av hustrusystern Brita Andersdotter i Moren köpt det ...... , att så i lika måtto utlösa Lars Andersson från dess hustrus del,......
Resolverades att all den stund Lars Anderssons hustrus arvedel i Davidshyttan inte avger högre årlig kolränta än 2 2/3 korgar, och i ty vida skiljer från en fullständig besittning, att förbjudandes förordningen av 1 maj 1693 utan avseende till personen ....
För den skull kan Rätten ingalunda tillstädja hammarsmeden Lars Andersson, som vistas i annan socken för sitt hantverks idkande .... Kungl. förordnihgen förklaras han skyldig lösa för den samma ..... att uppbära av svågern Per Holstensson som den summa honom bjuder .... medan bägge deras hustrurs broder Anders Ersson sig nu om inlösning icke anmält.

Serie VII, volym AI:7

Ting i Hedemora den 13 maj 1734, mål nr 80

Johan Andersson i Davidshyttan, som faderns, Anders Erssons, hemman förestår jämte den systerdel Per Holstenssons barn där uti tillkommer, och han sedan dess frånfälle emot avrad brukat, androg efter föregången stämning på bemälte arvingar, att han ej utan sin skada ser sig kunna längre betala avrad för sam-

ma jord, samt därför blivit föranlåten dem om utlösen tilltala. ....
...... Å egna och sina 4 syskons vägnar förklarade sig Per Persson, att de fuller inte finna sig kunna vid denna sin mödernes fastighet försvaras, utan måste taga lösen ....

Kopparbergs läns häradsrättsarkiv, serie III, volym AI:25

Ting i Hedemora den 11 oktober 1683, sida 205v

Uppbud första gången. Anders Hanssons från Davidshyttan hustrus arvejord efter hennes föräldrar ibm, som hon den 1 februari 1682 sålt till Eric Andersson på Davidshyttan för 66 daler kmt. Item Karin Andersdotters ibm jordedel i åker och äng med tillhörig skog, som hon den 25 januari 1679 försålt till ovanbemälde Eric Andersson för 65 daler kmt.

Serie III, volym AI:27

Vårtinget i Hedemora 1686, sida 66

Eric Andersson på Davidshyttan fick fasta på all sin svågers, Anders Hanssons ifrån Davidshyttan, hustrus arvejord efter hennes föräldrar, som han den 1 februari 1682 av honom köpt haver för 66 daler kmt. Noch på sin svägerskas Karin Andersdotters på Davidshyttan jordedel ibm, den 25 januari 1679 köpt av henne för 65 daler kmt.

Serie III, volym AI:1, f 789. 14 okt 1652

Axel, Olof och Eric Ericssöner i Västerby fingo fasta på efterföljande hemmansdelar ibid de köpt hava, nämligen Anders och Lars Jöranssöners, Karin, Anna, Margareta och Kerstin Jöransdeöttrars uti Hamre, deras sä mycket de efter sin sal. fader ärvt hava, Anders Ericssons på Davidshyttan, hans och alla hans syskons del, Jöran och Eric Anderssöners i Västerby, deras del som de efter sin sal. moder ärvt hava, Lars Ericssons han brodersdel, och Christopher Anderssons hustrus i Mälby och Mats Jöranssons i Österby delar.

KLHA, III,AI:3,f 802,4 april 1655

Testamente mellan Håkan Olsson Davidshyttan och hans hustru Malin Olovsdotter.

Davidshyttan i Hedemora socken

KLHA, VII, AI:6, mål 10, 27 sept 1728

Presenterades i Rätten en förlikning som Samuel Hansson i Davidshyttan uti sin grannes nämndeman Anders Anderssons idervaro den 24 hujus slutit och ingått med sin broder Johan Hansson i Billbo, varigenom han godvilligt, den förra till lösen, upplåtit sin ringa jordedel uti Davidshyttan, om 3 korgars ränta, som han inte sett sig intet kunnat få behålla eller försvara, uppvisandes dessutom Samuel Hansson en skrift, av Erik Matsson i Davidshyttan utgiven, varutinnan förmäles, att änskönt han även utverkat stämning på bemälte Johan Hansson och Lars Andersson i Billbo, om utlösen av deras ringa del uti Erik Anderssons mantal, har han likväl efter nogare övervägande, alldeles lämnat och avstått denna sin förenämnda lösningsrätt till Samuel Hansson, att därom med sina instämda vederparter lagligen utföra.
Varför som Johan Hansson förklarat sig nöjd, att taga lösen för sin del, och Lars Andersson, som även i det målet av honom blivit instämd, allenast har en jordedel av 3 korgars ränta, den han mycket vårdslöst skall hanterat, som han ock nyligen skall uppkolat all den ringa skog, som till samma del hörer, så att han till dess hägnande intet övrigt .... med mindre han skall tillbjuda Samuels lott.
Lars Andersson beropade sig på lika rätt och börd att besitta sin del, som härrör ifrån dess mormors far Anders Andersson, som och varit kärandens fars farfar, den de arvinge efter arvinge i så lång tid okvald besuttit, föregivandes och vid denna lösen, den svårighet varit, att som ingen viss skillnad emellan Billbo och Davidshyttan är, borde han för Davidshyttan tillägna sig något av Billbo-jorden, det han så mycket mer befarar, som förlikningen med brodern skall endast under ett köp vara gjord, och honom lika fullt efterlåtit att bruka sin del, och Lars Andersson bliver därigenom än mera utarmad.
Resolution: Då det ingen oreda vid skattnings anställande över Lars Anderssons jordedel uti Davidshyttan, må förorsakas i fall den skulle till lösen gånga, utan en visshet, vad som egentligen därtill lyder, ty vill Rätten hava beviljat den begärda rannsakning över skillnaden ägorna emellan, vilken nämnmdemännen Anders Hansson i Norrby och Anders Andersson i Hamre, hava vid påfordran behörigen att förrätta, samt sedan med sin förständigan därom till Rätten inkomma, då parterna vid nästa ting utan vidare stämning skola sig inställa, och härutinnan ett lag likmätigt utslag avvakta, skolandes jämväl Johan Hansson i Billbo då vara tillstädes, innan dess med brodern Samuel slutna förlikning kan gillas.

KLHA, VII, AI:6, mål 24, 16 maj 1729.

Sedan nämndemännen Anders Hansson i Norrby och Anders Andersson i Hamre i anledning av Rättens resolution den 28 september 1728, undersökt om rätta skillnaden Davidshytte- och Billbo-ägorna emellan, hava de uppå samma gode mäns bemedlande stannat med varandra i det slut, att alldeles låta denna tvist uti sin livstid upphöra, lika som den aldrig varit begynt, lämnandes till sina barn ocg efterkommande att därom med varandra lagligen utföra, i fall de skulle finna sig befogade, varvid Lars Andersson och Johan Hansson till Samuel Hansson avstått ett åkerstycke uti Böngärdesåkern, hållande något över ett fjärdingsland, att i deras och sin livstid, eller så länge barnen ingen tvist därom begynna, med årliga utlagor nyttja och bruka. Havandes jämväl de tvenne förra givit Samuel Hansson i förlikning 9 daler kmt för dess gjorda omkostnad.
Fördenskull har Rätten denna deras uti trovärdiga vittnens närvaro ingångna och skriftligen upprättade förening velat gilla och confirmera.

Familj X:115-116. Johan Hansson - Malin Danielsdotter, Davidshyttan
IX:57-58 Anders Ersson - Anna Johansdotter, Davidshyttan

Kopparbergs läns häradsrättsarkiv, serie VII, volym AI:3

Ting i Hedemora den 12 oktober 1708

Emellan Anders Danielsson i Davidshyttan å den ena, sal. Johan Hanssons arvingar, eller för dem, dess intressent hammarsmeden Anders Ersson ibm å den andra sidan, vice versa kärande och svarande, göt detta ting Rättens resolution.

Resolution: På det att 15 Cap. jordebalken vid denna .... lösning, tinget om Johan Hanssons hustrus jordadel i Davidshyttan, räntandes 1 stig, 1 3/4 korg, som brodern Anders Danielsson till sin i samma mantal förr ägandes jord, vilken räntar 3 stigar kol, icke måtte brutits eller lösas i så måtto överträdd varda, lämnade bemälte kärandepart nu till svar, att rätten icke anstår, rätta jordägaren, bemälte hans syster, hustru Malin Danielsdotter, ohörd och, ... något om hennes jords inlösning och besittande att resolvera. Som .... nu decideras, uti övervägande tagas må huru mycket hennes barn betjänas. Mågen, Anders Ersson, vilken i avseende på den del hans fader i samma hemman till 6 stigars kolränta äger, förmenar sig närmast vara bemälte sin svärmoders, hustru Malin, del framför hennes broder att besitta och behålla ....

Serie VII, volym AI:4

Ting i Hedemora den 14 maj 1709

Resolverades mellan Anders Danielsson på Davidshyttan påstående att få utlösa sin syster och dess arvingar uti bemälda hemman, och systern Malin Danielsdotter samt Johan Hanssons avlade barn och hennes medarvingar svarande. Som sökte att få behålla mågen och svågern Anders Ersson där vid rätten han någon jord i samma hemman redan inlöst, och hoppas mera få efter sin fader ärva, att all den stund hammarsmeden Anders Ersson både denna omtvistade Malin Danielsdotters del utav svågern, som av creditorer honom återlöst, så väl som den av Johan Matssons änka inbördat havandes, eljest hopp att efter fadern honom till det .... arvslott i samma by och mantal tillfalla, att det tillhopa blir en hel besittning, kunnandes och svärmodern få bliva till skötsel hos honom efter sin åstundan, så framt han denna hennes del om händer får, där eljest hända torde, att han henne övergåvo och hon således socknen till tunga bliver. Alltså, i betraktande till detta prövas billigt, att må belagde hammarsmed vid denna jordedels inlösande bibehållas, och från Anders Danielssons vidare tilltalan i detta mål fri och ledig bliva, men för det så väl Malin Danielsdotter som hennes måg Anders Ersson ett upprop försummades, varde de med 1 Cap. plikt ....

Familj IX:25-26. Michel Hilpert - Karin Hansdotter, Davidshyttan
VIII:13-14 Salomon Michelsson Hilpert - Kerstin Matsdotter, Nås

Kopparbergs läns häradsrättsarkiv, serie VII, volym AI:3

Ting i Hedemora den 19 oktober 1703

Anders Andersson i Davidshyttan begärde få utlösa dess hustrus syskonbarn Johan Michelsson och Salomon Michelsson samt Margareta Michelsdotter Hilpert ifrån den del de uti hans mantal äga hava, och allenast säg 3/8-dels korg kol i skatt utgår. Däremot Anders Andersson på sin hustrus vägnar giver ibidem fulla 4 stigar kolskatt. Och som han själv måst taga lösen för dess arv i Långshyttan, Husby socken, sökar han att skaffa sig så mycket fastare neder i Davidshyttan där han nu bor. Johan Michelsson förklarade sig, att vad angår hans broder Salomon så är han ännu en gosse, och systern Margareta tjänar borta, men han för sin person, som hemmansdelen förestår vill förmoda, att Rätten i consideration ....
..... som hans fader Michael Hilpert åtskilliga dess salige morfaders, Hans Larsson på Davidshyttan, kreditorer ha igenlöst och inbördat ....

Serie VII, volym AI:4

Ting i Hedemora den 9 oktober 1712

Mål mellan Salomon Michelsson mot prosten Rabbenius och kaplanen Daniel Seberus angående dröjsmål med Salomons lysningar.
Se separat kopia och avskrift.

Serie VII, volym AI:4

Ting i Hedemora den 22 april 1714

Den 30 september 1713 haver av Olof Lindblad tillika med Erik Danielsson i Nås upprevat och skattat Anders Bengtssons hemman i Nås, samt det till hus och jord skiftat och fördelt uti tvenne jämna bitar, delat mellan honom själv och stålsmeden vid Davidshyttans Stålbruk, Salomon Hilpert, då denna uppå sin halvpart bekommit uti Öster.......
(uppräkning av lotter)

Samma ting

Anders Bengtssons egendom i Nås, som avledne lagman Claes Hindrich Grönhagens sterbhus intressenter i betalning av uppskattade värden, och 24 september 1713 av sterbhusets ombudsman Carlholm efter fullmakt försålt till stålsmeden vid Davidshyttans Stålbruk, Salomon Michelsson Hilpert för 600 D kmt.

Familj XI:237-238. Eric Gulichsson - Davidshyttan, Hedemora
X:119-120 Gulich Ersson - Sara Hindersdotter, Davidshyttan

Ur Kopparbergs läns häradsrättsarkiv

Serie III, AI:10. Hedemora 15 oktober 1666

Kom för Rätten myntmästare Isac Kocks utskickade, Marcus de Wall, och framlade en ovidimerad copia av en skrift utav Eric Gulichsson och hans son Gulich Ersson, länsmannen i Hamre Anders Hansson samt nämndemannen Anders Jacobsson i Myntesbo underskriven, lydande huru såsom de anno 1659 den 13 oktober haver varit i Davidshyttan att tillvärdera sal. Marcus Kocks efterlåtna änka och arvingar av Eric Gulichsson någon hus och jord av Eric Gulichsson för någon skuld, nämligen tackjärn 20 skeppund 17 lispund .... 307 daler 8 öre kmt, och 100 stigar kol, och att då skulle hava varit avsagt det myntmästaren skulle behålla halva hemmanet för förbemälde skuld, det också Eric då tillika med sin hustru och sin son skulle hava bejakat och samtyckt, besvärandes sig att de sådant icke vilja hålla.
Erics son framkom och nekade så alldeles vore avsagt och .... bemälde skrift innehöll, beropandes sig på länsmannen Anders Hansson i Hamre, vilken jämte Anders Jacobsson, nämndemannen, vittnade att halva hemmanet fuller blev föremälde sal. myntmästaren tillkänt .... som .... omräkning vore värt över skulden, efter som då hela hemmanet blev skattat för 900 daler in allt, både hus och jord. Emedan nu efter bemälde gäld inte stiger till 900 daler, förmenar sonen Gulich Ersson att kunna inräkna de 160 daler kmt på bemälde hemman, som han till myntmästaren är sedermera skyldig bliven, men myntmästarens utskickade de Wall höll sig efter skriftens lydelse, begärandes dom i saken.
Då all den stund ovanbemälde gode mäns berättelse icke kommer överens med den framlagda skriften, Rätten icke heller kunde döma uppå sådan ovidimerad skrift, varför befalles de Wall att framhava själva originalet, då och saken slutas skall.

Renoverade domböckerna, volym 21, f 485v-489. Hedemora 12 maj 1685

Assessoren uti Kungl. Bergscollegi, välborne Peter Cronström inlade en skrift under Gulich Erssons på Davidshyttan namn och bomärke, där uti bemälde Gulich Ersson avsäger sig efter det dato den 25 september 1667 allt klander på Davidshyttehemmanets 161 daler kmt som honom, Gulich, är efterlåtit att inräkna uti samma Davidshyttehemmanets betalning, så att han, Gulich, därmed bliver bemälde skuld alldeles ledig, och oansett att 1659 den 23 oktober allaredan skattning skett på bemälde hemman med Gulich fader, Eric Gulichsson ibm, skuld 20 skeppund 17 lispund tackjärn, 307 daler 8 öre kmt samt 100 stigar kol, och hemmanet icke mera var värt än ovannämnda skuld förutan de 161 daler kmt. Begärandes välborne assessor att såsom detta de lagligen uppbudit å trenne häradsting, däav det första var 27 oktober 1682, och detta nu mera än lagståndet är, han då måtte njuta därå fasta.
Då framkom rådmannen i Hedemora Sven Ericsson Schuberus och uppå Gulich Erssons söners, Henrich och Per Gulichsöner, vägnar begärande bördlösen, eftersom de skola vid uppbuden gjort klander, såsom ock uppå bemälde skrift han antecknat vid andra uppbudet den 28 maj 1682. Jämväl den 15 maj 1683 för rätten angivit sig vilja sätta penningarna i saka händer, all den stund de då föregåvo sig hava låtit stämma bokhållaren vid Davidshytte Stålbruk, Per Nilsson Ask, om samma lösen, vilket intet skall velat svara dem för Rätten eller taga mot lösen, efter han ingen fullmakt hade, på det att fastalia icke skulle gå dem förbi. Uppvisades länsmannen Eric Anderssons i Hamre attest av den 27 oktober 1683 att ovannämnde Henrich hade insatt 924 daler kmt mot lösen av denna hemmansdel, emedan såsom assessoren Cronström inte skall velat dem mottaga. Assessor Cronström nekade alldeles sig vara någon penning buden.
Henrich Gulichsson påstod äntligen han anno 1683 om sommaren varit hos assessoren på Bjurfors och tillbudit honom penningarna, men assessoren vedersakat dem mottaga. Och då Henrich har sagt sig skola gå till Rätten om samma sak,

skall assessoren hava svarat honom det han skulle *fölla*.. Henrich så länge han hade ett hår på hakan. Assessoren nekar inständigt och begär bevis. Henrich säger sig intet annat bevis hava än sitt syskonbarn, Gulich Erssons systers son, Eric Andersson i Brunna, vilken då var med honom, den där ock nu fast präntat Henrich och han varit hos assessoren tillbudandes honom penningar, och fått sådant svar som benämnt är.
Assessoren uppvisade en annan skrift med Gulich Erssons namn och bomärke, daterad Bjurfors den 20 september 1682, där under och hans son satt sitt namn och bomärke, bekännandes Gulich sig till assessorn .... från Christian Cronström vara skyldig *en ansenlig port penningar* genom ett transport av rådmannen i Hedemora Johan Andersson av den 8 augusti 1681, varemot hans halva hemman Davidshyttan var pantsatt, och förpliktade sig samma skuld inom 3 veckor att betala, därjämte avhändades såsom tillhörande, sig och sin hustru samt barn ifrån all den talan, som de i någon måtto till det andra halva hemmanet, om vilket också disputeras, förmena sig kunna hava som det 1667 den 24 september allaredan till den forna myntmästaren, sal. Marcus Kocks arvingar försålt var. Medelst vilket dokument assessorn ville avskära så väl Eric Gulichsson, som det hade underskrivit, som hans bröder allt vidare åtal, all den stund detta skall vid tredje uppbudet av detta kvistiga halva hemman vara inskrivet och i protokollet antecknat.
Eric Gulichsson, som skriften underskrivit haver, berättade att när hans namn och bomärke kom under denna skrift, bokhållaren vid Davidshyttan, Per Nilsson Ask, haft denna skrift för händer och bedit honom skriva under skriften så att han, bokhållaren, kunde visa den åt länsmannen, då kunde han, Eric, få lov röra penningarna till lösen för länsmannen när han vill, på vilka ord och uti den mening att han skulle få lösa hemmanet, han ock ritade sitt bomärke under när hans namn var skrivet. Tillspordes ——— Eric Gulichsson om bokhållaren Ask uppläste skriften för honom. Svarade ja, han läst skulle, men intet förstått vad på det gick ut.
Frågades vidare Eric Gulichsson om han kunde göra sin trygga ed därpå, att han hade varit hos assessoren Cronström, tillbudit honom penningar och han vedersakade dem mottaga? Svar ja. För det andra, om han var där? Svar Nej. Hans broder Per var där tillika med deras syskonbarn, ovannämnda Erik Andersson i Brunna. Bemälde Per berättades vara sjuk och inte kunde hit komma.
Då saken var under deliberation inom lyckta dörrar, kallades bokhållaren vid Davidshytte Stålbruk, Per Nilsson Ask, in och tillspordes *varom* den transport, som Gulich Ericsson i sin fsteskrift av den 26 september 1682 förmäler, huru de med .... Då berättade han rådmannen Johan Andersson i Hedemora haver haft ett fordran av Gulich Ericsson en *part emot* vilken Gulich hade den andra halva sin hemmansdel pantsatt, den han till assessor Cronström har den 8 augusti 1681 transporterat. När nu Gulich fick löfte av ..... att lösa detta halva hemman och hade lämnat fram 1000 daler kmt därför, gav Gulich .... denna skrift igen, av 26 september 1682, där uti han säger sig, sin hustru och barn all den talan han och de i *varehanda* måtto kunde hava till det andra halva hemmanet, som han allaredan den 24 september 1667 hade till fordom myntmästaren sal. Marcus Kock överlåtit, och han, Gulich, ändå för avrad brukade.
Saken blev efter överläggande med efterskrivna därmed sluten.
Saken mellan Gulich Ericssons på Davidshyttan barn, kärande, och assessoren uti det Kungl. Bergscollegi, välborne Peter Cronström, svarande, om halva bemälde Gulichs hemmansdel, som både Gulich fader, sal. Eric Gulichsson, så väl som Gulich själv anno 1667 den 27 september har emot gäld transporterat först till fordom myntmästaren, sal. Marcus Kock, och sedermera till dess arvingar, det Gulich barn söka att inbörda, till vilken ände de och hava i laga tid satt penningar, 924 daler kmt, till Rätta, medan de av assessoren vara recesserade, är av Häradsrätten således avdömt, att all den stund Gulichs son Henrich äntligen påstår sin broder Per varit hos assessoren Cronström på Bjurfors till att förnimma om han ville mottaga penningarna för hemmanet, som han då hade i beredskap, förrän han dem den 27 augusti 1683 .... hos länsmannen Eric Andersson i Hamra deponerade, sedan assessoren dem skall vedersakat, beropande sig på sitt syskonbarn Eric Andersson i Brunna, som med honom skall ha varit,

(forts. sida 3)

Ur Kopparbergs läns häradsrättsarkiv

Renoverade domböckerna, volym 21, f 485v-489. 12 maj 1685 (forts.)

den där ock tillbuden där över sin trygga ed, då han intet Rätten .... Gulich barn ...., skriften av obannämnda den 24 september 1667 var lagständen, skulle hava samlat en sådan post penningar tillhopa, annat än till att därmed inbördat bortsatta halva Davidshyttehemmanet, och alltså icke tillåta dem hos sig själva, utan måst budit dem till assessoren såsom de till bokhållaren vid Davidshyttans Stålbruk, Per Nilsson Ask, anno 1683 om .... och budet sade, det bemälde års vårtings protokoll av den 15 maj och visar, dem han ej heller velat mottaga, ..., bokhållaren då intet nekade till, och för den skull kommer dem att mista deras vaksamhet efter lag till godo med berörda halva hemmanets inbudande.

Serie III, volym AI:4, f 20. 28 maj 1660

Uppbjöds andra gången all Eric Gulichssons på Davidshyttan lösöre, pantsatt till rådmannen i Hedemora, Johan Andersson

Renoverade domböckerna, volym 23, f 942v. 23 maj 1687

Gulich Ericsson på Davidshyttan och Hedemora socken, bekänner i sin utgivna skrift av den 31 oktober 1686 att dessa dess söner, nämligen Eric Gulichsson har honom undsatt 325 daler 8 öre, av Per Gulichsson 132 daler kmt, då han har frälst och igenlöst sitt hemman, som i skuld häftade hos sal. kammarrådet Isac Cronström för 1613 daler kmt och emot dessa deras förskjutna medel han förordnat har att de efter hans död av .... hemmanet först uttaga och sedan njuta ~~någon~~ jord för sin fordran, Vilken sin vilja han begärde Rätten stadfästa ville och gilla, att efter..... och hålles av alla sina barn, såsom sonen Hendrich Gulichsson därtill givit sitt samtycke. Detta in.....in quantum junis och ~~där~~ ~~med~~ till säkerhet om sina .....för bördsrättens skull syskonen samtliga emellan är nödigt, att de alla skriften underteckna såsom Hendrich gjort, om Rätten skall kunna sin confirmation giva.

Serie II, volym AI:10, 3 juni 1643.

Rasmus Olsson i Staden för han haver kallat Håkan Olsson på Davidshyttan tjuvskälm och lögnare, som Eric Gulichsson ibidem och .... i Hälla länsman vittnade. Rasmus beskyllde Håkan, ... syster är Erics hustru, att han skall dolt någon sak under bytet efter deras fader ....
Sedan framkom Olof Pålsson .... Erics hustrus broderson och övertygade Eric att han i fjol stora böndagen förrän folket gick i kyrkan hade tagit en .... (mycket svårläst. Kontrollera i renoverade domboken)

Serie II, volym AI:9, f 95. 17 juni 1642

Eric Gulichsson på Davidshyttan för han satte sig drucken i nämnden, — 3 mark

G.... L..... talte ännu andra resan till Eric Gulichsson på Davidshyttan, vilken åter utan lov satt sig i nämnden igen, att han ville taga ..... och efter han alltjämt plägar och som oftast plägar komma drucken till ting, alltså vara (fyllhund). Svarade Eric, tag mig i hand käre broder, så befaller G........ att Eric skulle sättas i (fängelse) och saken blev uppsatt till landshövdingen

Renoverade domböcker, volym 1. 17 maj 1630, f 700

Eric Gulichsson på Davidshyttan uppbjöd första resan två spannland jord köpta av Gulich Persson, Jöns Persson och Olof Persson och givit dem därför stångjärn 18 skeppund. Noch uppbjöd han Margareta Persdotters jordedel på Davidshyttan för stångjärn 3 skeppund.

KLHA, II, AI:9, f 411v, 3 juni 1643

Rasmus Olsson i Staden för det han haver kallat Håkan Olsson på Davidshyttan tjuvskälm och landslöpare, som Erik Gulichsson ibidem S.....holt i Hälla länsman vittnade. Rasmus beskyllde Håkan, vilkens syster är Eriks hustru, att han skall hålla några saker undan byte efter hans fader, både örngott, lakan och ...., men kunde det intet bevisa. Sedan framkom Olof Pålsson lösdrivare, som var Eriks hustrus broderson, och övertygade Erik att han i fjärde stora böndagen förr än han gick i kyrkan, haver tagit en järnstång i ......smedjan, som Lars Andersson i Drräckie tillkom, och att Lasses gäster, vilka låg och sovo när han plockade , och blev varse då Erik samma stång förrän han kom att se dem. Erik sade sig detta gjort för gäld, 2 lispund stångjärn, som Lasse var skyldig honom och han icke kunde bliva ....

Familj X:119-120. Gulich Ersson - Sara, Davidshyttan, Hedemora

Kopparbergs läns häradsrättsarkiv, serie VII AI:1

Ting 1695-09-25

All den del i hus och jord som hustrun Brita Gulichdotter efter sin sal. fader ärvt på Davidshyttan och med hennes samtycke den 13 maj 1694 av mannen Per Olsson i Nåås för 145 D kmt blivit försåld till svågern Lars Mattsson på Djörkhyttan.

Ting 1687-05-23-24

Gulich Ericsson på Davidshyttan bekände i sin utgivna skrift av den 30 oktober 1686 att dessa dess söner nämligen Eric Gulichsson ....och Per Gulichsson .... och igenlöst sitt hemman som i .... såsom och Henrich Gulichsson därtill givit sitt samtycke

Ting 1691-05-18--19

Anders Gulichsson och Göran Mattsson, sal. Gulich Erssons i Davidshyttan arvingar besvärade sig att bytesmännen hava under arv...... den 16, 17 april förledne till sonen Eric Gulichsson .... om ej söner Eric och Per ......

Ting 1696-05-19

Nååsborna Olof Andersson, Anders Mattsson, Anders Ericsson, Anders Persson och Anders Bengtsson på hela byns vägnar berättade huru som Davidshytteborna blivit avhända och ifråntagna lösningsrätten uti hospitalsängets röjning .... att en man Lars Gulichsson på Davidshyttan vid pass 1601 bytte till sig samma äng mot sitt öresland jord i Nåås .... av sal. Eric Pedersson i Nåås .... Sedan har en som hette Lars Gulichsson på Davidshyttan försålt samma äng till Eric Andersson i Dräckie. .... Davidshytteborna Per Gulichsson, Anders Gulichsson, Eric Holstensson och Lars Mattsson på Djörkhyttan uppviste ett bytesbrev av 26 nov 1600 mellan Gulich Larsson på Davidshyttan och Eric Persson i Nåås i så motto att Eric Persson i Nåås gav Gulich Larsson ett äng benämnt Röjningen ....

Serie VII, volym AI:3
Ting den 24 september 1700

Begärde Gulich Erssons arvingar på Davidshyttan att Olof Erssons arvingar i Västerby, som sig en hemmansdel ibid av nämndemannen Daniel Matsson tillhandlat, måtte med skäl .... sig summan 1500 D kmt som uti köpebrevet finns specificerat, hava till Daniel Matsson märkeligen avlagt,och detta före domskäl att dessa Gulich Erssons arvingar äro erkända och närmast mottagandet av inbördandet ....

Ting den 7 maj 1701

Per Gulichsson i Davidshyttan har genom upprättad köpeskrift sålt och uppdragit åt sin broder Anders Gulichsson och sin svåger Lars Matsson på Djörkhyttan allt det fasta i Davidshyttan som han efter sin fader ärvt, av vad namn det vara må för 330 D kmt, därför har han åter inlöst jord i Västerby. Uppbjöds alltså den i Davidshyttan försålda egendomen.

Ting den 13 maj 1702

Begärde Jöran Andersson och Anders Matsson i Nygården vid Davidshyttan, att få inlösa ett änge som sal. Gulich Erssons änka, hustru Sara Hindersdotter i Davidshyttan ifrån hemmanet innehaver och skall vara en omistlig apartment från samma hemman, därav bemälde Gulich Ersson och sonen efter honom ...... betalt årlig utlaga i 34 års tid ....
Resolution: Såsom demna äng utan tvist ...... av ålder varit en tillhörighet under Nygården, den Gulich 1663 16/5, då han sålde sin hustrus ....

Serie VII, volym AI:3

Ting 5 maj 1703

Anförde Anders Gulichsson på Davidshyttan och Lars Matsson på Djörkhyttan en sådan talan emot Jöran Andersson och Anders Matsson på Davidshyttan, att som de i lika grad med dem äro bördiga till det graverade och för skuld dem det frångångna hemmanet Nygården, vilker de under ...... och kontrakt med Jacob Joensson Öhrling, Johan Baggenskölds rättsinnehavare, besitta, så må de som inbördandet därav beviljas, hellre än det i kreditorernas händer och utom börd komma skulle ....

Ting 19 oktober 1703

I anledning av sista vårtinget den 5 maj emellan Lars Matsson på Djörkhyttan och Anders Gulichsson på Davidshyttan, kärande, och Jöran Andersson samt Anders Matsson på Davidshyttan, svarande, angående hemmanet Nygårdens inlösen och inbördande, som Jöran Andersson efter contract med inspektoren på Seglingsberg, Jacob Jönsson Öhrling av den 2 maj 1703 besitter och innehar, vilken att betala samma hemman med 855 D kmt sedan inspektoren detsamma trenne gånger haver uppbjuda låtit. Nämligen 10 maj 1701 första gången, 11 okt det är andra gången och den 14 maj 1702 tredje gången, varför Lars Matsson och Anders Gulichsson hava på sista vårting deponerat 855 D kmt till att i börden conservera samma hemman, som Anders Gulichssons fader Gulich Ersson, och Jöran Anderssons svärfader Eric Jönsson varit lika bördiga på, all den stund Anders Gulichsson och Lars Matsson haver för ......
Svarandena tillstodo att Eric Jönsson, som var Jöran Anderssons hustrus fader ägde först själv på sin hustrus vägnar 1/5 Nygårdshemmanet, sedan inlöste han den 16 maj 1663 av sin svåger Gulich Ersson, vilken var Anders Gulichssons fader, den andra syster- eller 1/5-delen i Nygårdshemmanet, samma 1/5 lagligen uppbjuden 1 gången 23 maj 1663, 2 gången 17 okt 1663 och 3 gången den 26 april 1664, varpå fasta följt 20 oktober 1665, så att Eric Jönsson, eller nu dess måg Jöran Andersson har på detta sättet en fast rätt till de första 2/5-delarna i hemmanet, men Anders Hinderssons, som var Gulich Erssons och Eric Jönssons svåger, brodersrätt eller 2/5-delar i Nygårdshemmanet, samt systern, hustru Karin Hindersdotter i Halvarsbenning, Norbergs socken, 1/5-del i Nygården, som Eric Jönsson likaså inlöst har han aldrig lagföljt eller tagit fasta uppå. ....
...... Jöran Anderssons hustru, hustru Brita Ersdotter ......

Ting den 1 september 1705

Davidshyttans Stålbruk med alla dess tillhörigheter, hus, hägnader och redskap, samt 1/8 i Gulich Erssons mantal med dess ägor, hus, jord, åker och äng till handelsman Johan Suckderf för 9000 D kmt

Ting den 29 maj 1705

Uppå änkans, hustru Karin Andersdotters i Davidshyttan, (Eric Gulichssons änka) påstående igenom sonen Anders Ersson svarade och förklarade sig svågern, Anders fastersman Carl Persson i Hamre, icke vara pliktig att taga lösen för hustruns arvedel i Gulich Erssons hemman uti Davidshyttan, som skattar 3 korgar kol, förmenandes så framthan till lösen förpliktas, borde svågern Anders Gulichsson vara närmast till att behålla hemmansdelen.

Serie VII, volym AI:5
Ting den 13 oktober 1719

Anhöll Anders Gulichsson i Davidshyttan om tillstånd att få återlösa av Jöran Simomssons arvingar i .... ett åkerstycke till Nygårdshemmanet igen, som hans mosters man därifrån bortsatt, påståendes jämväl att utlagorna må avdragas i lösningssumman efter föregången skattning. Å svarandesidan inställde sig Anders Persson uppvisande Eric Jönssons på Davidshyttan salubrev utgivet den 9 oktober 1661, varigenom han upplåter Jöran Simonsson
....

Familj X:119-120. Gulich Erssons arvingar, Davidshyttan, Hedemora

Ur Kopparbergs läns häradsrätt sarkiv

Renoverade domböcker, volym 28, f 1017v. 13 juni 1692.

Bengt Johanssons arvingar i Rensbo talade till sal. Gulich Erssons arvingar på Davidshyttan om 11 skeppund stångjärn som sal. Gulich finnes stå upptecknad för, såsom skyldig på en .... efter Bengt Johansson, daterad 21 december 1670. Eric Gulichsson svarade, att arvingarna veta intet härav, utan modern som än lever bekänner, att pass 40 år sedan .... en gång vordet härom talat eller påmint av sal. Bengts hustru, och om Gulich sedan det betalat vet hon intet, dock tror ej annat, efter aldrig förr påkrävt blivit förr än nu. Härpå Gulich (?) erbjöd göra eden, den hon avlade. Och gälden därpå dömdes för död.

Renoverade domböcker, volym 27, f 984. 18 maj 1691

Bokhållare Per Nilsson Ask efter inlagd räkning avlade på Davidshytte Stålbruks vägnar till Eric, Hindrich och Per Gulichsöner på Davidshyttan om 244 daler kmt, härflytande av interesse på den gäld som de stått skyldiga under Bruket, emot villkor halva deras hemman varit förskrivet till underpant, och bekände de med fuller hava betalt kapitalet tillbaka, men med interesset återstår.
Svarandena inlade en lagmans resolution av den 22 februari 1686 som confirmerar deras då slutna förlikning, varunder de finnas hava avstått 1/8 i hemmanet till avräkning på sin skuld, och lovat betala resten i penningar, varpå 50 daler blivit dem eftergivna och därmed all skulle vara upphävet å båda sidor. Härvid begärde de bliva behållna och befriade från alla andra nya pretentioner.
Resolution: Såsom idag Rätten kunde utur Lagmans resolutionen intet annat finna, än att det pretenderade interesset måtte vara genom förlikningen eftergivet och upphävet, varför kunde Tingsrätten inte upptaga något vidare som syntes falla emot ombemälde confitmerade (förlikning) och förening.

Renoverade domböcker, volym 27, f 1009v. 18 sept 1691

Anders Gulichsson och Göran Matsson sal. Gulich Erssons på Davidshyttan arvingar besvärade sig att bytesmännen haver under arvsskiftet den 16 och 17 april förledne till sonen Eric Gulichsson avsatt av askifte ett halvt spannland jord både i säd och träda med dubbel äng därtill, emot det han skall upptagit någon sin hustrus arvedel i Bro och lånat till sin fader, men haver de förstått att han ej så många pengar på hustruns sida uppbekommit, varförutom egendomen i Bro och är Stadsegendom, . då. påstår de, att han må låta det halva spannlandet jord med dess äng gå till jämnt byte under dem samtliga.
Eric Gulichsson uppviste dess sal. faders utgivna skrift av dato 31 oktober 1686 intecknad för rätta den 23 augusti 1687. lydande att han bekänner Eric hava förskjutit dess egna så och hustruns medel inalles 325 daler 28 öre kmt till hemmanets återlösen, som pantsatt var och gått i främmande händer om ej sönerna Eric och Per honom till hjälp kommit med sina medel. Allt därför han velat tillorda de bemälde ~~[illegible]~~ de bemälde sönerna att njuta i fasta egendomen och efter hans .död. sin fulla betalning. Men har dock Eric i arvsskiftet för syskonens klanders skull allenast upptagit ett för sin hustrus arvedel på 95 daler, nämligen en stuga och ~~av~~ det bemälda halva spannlandet med hörigt äng till, och av den övriga sin fordring eftergivit 130 daler, att därom alla syskonen då varit ense, och om med detta återgå skull, så begär han få sin fulla fordran ut, därmed han och till freds är.
De andra syskonen sökte kvälja faderns skrift och diposition, sägandes att Eric intet mer contribuerat till husets bästa än de. Bytesmännen länsmannen Olof Andersson i Hamre och Lars Andersson i Nibble betygade att alla syskonen varit väl ense. Item vittnade några i nämnden att om ej de bemälde två sönerna varit, särdeles Eric, hade fadern inte kunnat frälsa sitt hemman.

(Forts.)

(De renoverade domböckerna är så tjocka att det första eller sista ordet i raden, närmast bindningen, ibland inte kan ses på filmen)

~~[illegible] till hjälp kommit~~

Resolution: Såsom faderns Gulich Erssons skrift bör hava vitsord, och Eric Gulichsson sig villigen eftergivit en del i sin pretention utfå, lämnades med de andra arvingarnas till frivilligt val, antingen de ville efter Erics anbud betala honom sin fulla summa ut och ingå med honom i jämnt byte uti det avsatta 1/4 tunnlandet samt med stugun, eller och lämna honom i rolig possession av det han fått, däri de måtte innan Ting slutat förklara.

Renoverade domböcker, volym 27, f 1018. 18 sept 1691

Eric Gulichsson i Davidshyttan klagade att brodern Anders Gulichsson och svågern Göran Matsson hammarsmed hava .... förleden sommar bärgat med honom en tomt, som bytesmännen till honom avsatt för sin fordran i huset. Och efter svarandena kunde intet leda sig därifrån, utan disputerade skiftet och vad som de emellan då avtalat blivit, så och egenvilligt rättat åt sig själva, varför dömdes de tillhopa att böta 40 daler smt efter 28 Cap .....balken.

Renoverade domböcker, volym 42, f 884. 24 sept 1700

Begärde Gulich Erssons arvingar på Davidshyttan att Olof Carlsson i Västerby som sig en hemmansdel ibid av nämndeman Daniel Matsson på Pershyttan tillhandlat, måtte med skäl visa sig summan 1500 daler kmt som uti köpebrevet finnes specificerad hava till Daniel Matsson verkligen erlagt, och det för den skull att dessa Gulich Erssons arvingar äro erkända och närmast berättigade till inbördandet.

Säljaren Daniel Matsson så väl som köparen Olof Carlsson tillstod samma köpeskilling vara utgiven, och erbjöd omsider Olof Carlsson till dessstörre äromål och styrka av sitt gjorda köp på 1500 daler kmt sin livs ed. Och som kärandena samtyckte och påstodo han det edligen måtte besanna. Alltså med Rättens gottfinnande gjorde Olof Carlsson eden och svor sig fri kärandenas tilltal samt dem pålagt att betala honom fulla summan 1500 daler. Emellertid påstodo Gulich arvingar att Olof Carlsson skulle få betala avrad för samma penningar 1500 daler som nu tillbudes, efter han jorden brukat har, samt ock för nästa ...... icke kommer den att avträda, samt anhöllo om skattning på skogen, den de förmente honom mer än måtteligen ....

Familj X:127-128. Eric Hansson - BritaLarsdotter , Davidshyttan

Kopparbergs läns häradsrättsarkiv, serie VII, volym AI:2
Ting i Hedemora den 9 maj 1699

Berättade Olof Olofsson på Davidshyttan att dess svärfaders hemmansdel uti Eric Gulichssons mantal ibm ....del är med gäld graverad, så att för hans hustru och dess syskon föga till arv bliva kvar. Begärde att få ...... utav lagfarten emot svågern Eric Holstensson, så att de må få 3 stigar kol i ränta vardera, emedan hela hemmansdelen räntar 6 stigar. Eric Holstensson beklagade sig, att till det hemmanet är det liten äng och ringa .... påstod alltså att få utbetala Olof Olofsson sin hustrus del, som efter värdering ....
Resolution:
Emedan Eric Hanssons hemmansdel på Davidshyttan intet större är än därav går allenast 6 stigar kol, så att den mellan 2 åbor icke fördelas må. Tänker Rätten intet tillåta Olof Olofsson någon inlösen i detta mantal.

Serie VII, volym AI:3
Ting i Hedemora den 1 september 1705

Olof Olofssons på Davidshyttan jordedel som han med sin hustru ärvt därsammastädes, men med alla hus och alla tillhörigheter den 27 juni 1705 avträtt och uppdragit sin svåger Eric Holstensson för 193 D kmt.

Serie III, volym AI:4, f 17. 28 maj 1660

Ett änge, Nyängen benämnd, som Eric Hansson på Davidshyttan sig utav Anders Persson sig tillhandlat haver.

Renoverade domböcker, volym 40, f 571. 9 maj 1699

Berättade Olof Olofsson på Davidshyttan att dess svärfaders hemmansdel uti Eric Gulichssons mantal ibidem, största delen är med gäld graverad, så att för hans hustru och dess syskon föga till arv över bliver, begärde alltså att få lösa creditorerna ut ur halvparten emot svågern Eric Holstensson, så att de må få 3 stigar kolränta vardera, emedan hela hemmansdelen räntar 6 stigar.
Eric Holstensson beklagade sig att till det hemmanet så liten äng och ringa lägenhet i synnerhet för fler än en åbo, påstod alltså att få utbetala Olof Olofsson sin hustrus del, som efter värdering stiger sedan gäld gulden bliver, till 117 daler 10 öre kmt.
Men Olof Olofsson itererade sin förra begäran att få betala halva gälden och stiga till halva hemmansdelen emot Eric, samt lägga den sedan tillsammans med sin tillförne där i byn ägande del som han gör 5 stigar kolränta av.
Resolution: Emedan Eric Hanssons hemmansdel på Davidshyttan intet större är, än därav går allenast 6 stigar kol, så att den emellan 2 åbor icke fördelas må emot förordningen av den 1 maj 1693. Ty kan Rätten intet tillåta Olof Olofsson någon inlösen i detta mantal, utan anser för skäligen, att han tager lösen av Eric Holstensson, på det jordedelen må hållas tillsamman uti en hand och besittning.

Salomon Michelsson Hilpert - Kerstin Matsdotter, Davidshyttan och Nås, Hedemora.

Kopparbergs läns häradsrättsarkiv, serie VII, volym AI:4
Ting i Hedemora den 9 oktober 1712. (Stavningen moderniserad)

Emot hans Högärevördighet Hr Prosten Mag. Nicolaus Rabbenius, Capellanen Vördiga och Vällärda Hr Daniel Seberus och pigorna Anna Olofsdotter från Davidshyttan och Anna Andersdotter från Envik i Garpenbergs socken, inlade efter utverkad stämning stålsmeden Salomon Michelsson och Zachris Matsson på Djörkhyttan en besvärsskrift av sådant innehåll, att i fjol höst skall Salomon Michelsson efter .... Daniels ankomst till bokhållaren, sal. Per Nilsson Ask, vara uppkallad bliven utur stålsmedjan att tala med dem. Som igenom ...... stålsmedens attest under den 6 nästlidne september han söker intyga, då Hr Daniel Seberus skall hava tillfrågat honom, om han hade lust att gifta sig? Då viste han ett gott förslag för honom, frågandes, efter dess avlagda tacksägelse däremot, honom vidare till, vad han tyckte om Olof Olofssons på Davidshyttan dotter? Som då Hr Daniel tjänte, berömmandes henne, och sägandes, att om han skulle fria till henne, skulle han få faderns hemman emottaga, ~~fadern~~ han allenast en fördel sig undantagit hade. Salomon svarade villkoren synes goda om allt så vore. Daniel räckte ut sin hand och bjöd honom handslag därpå, att han skulle vara man därför, att fadern fullkomna skulle vad då sagt var. Men efter en .... talade Salomon med hennes föräldrar, berättandes vad Hr Daniel sagt hade, spörjandes dem och till, vad de tyckte därom? Varpå Olof Olofsson svarade sig hava flera barn än ett och icke kunna ge ifrån sig sitt hemman, ty förklarade sig Salomon tydligen, att då blev intet frieri av, och gåendes därifrån tänkte han inte mera därpå. H sedan

I somras, då han hade begynt fria till sin nu trolovade fästmö Kerstin Matsdotter, och ryktet begynte därom utspridas, kom Hr Daniel åter till Davidshyttan, frågandes om han då för tillkommande år ville städja pigan Anna Olofsdotter, eller om han skulle städja henne, därpå svarade Salomon städje henne vem som ~~helst~~, han var därtill inte sinnad, utan hade slagit det alldeles ut ur sin håg, och ej tänkt därpå sedan han förstått föräldrarnas vilja om hemmanet, som Hr Daniel likväl så hade försäkrat honom om. Ty skulle Hr Daniel hava hotat honom med Capitlet, säjandes sig fuller skola därför hava utav honom så gott som pigolön. H ville

När det led åt dem tiden Salomon skulle låta lysa för sig, skall han hava sökt efter tillfälle att få tala vid Hr Daniel, och göra sig kunnig vad den pigolön skulle betyda som han talt om. Då skall Hr Damiel åter hava skrämt honom med Capitlet, huru han skulle plocka honom, och dess ord allestädes ligga ovan, påståendes än 50 D i förlikning, än mindre, ja, omsider hemma i sitt hus skrämt honom att lova två plåtar, som han sade pigan skulle hava, och en plåt till de fattiga, vilka, ehuruväl Salomon i sitt samvete icke skall hava funnit sig skyldig å det målet att utgiva en halv, han dock, på det ej lysningen som den 31 augusti tillämnad var, icke måtte stäckas efter som hans tillkommande bruds släkt då hade redan fått brev till sig i Stockholm att komma till bröllop, han av Hr Daniels inkast lät skrämma sig att lova, däremot han skrev till Hr Prosten en sedel näst före stora bönedagen, att om han finge till sig de 3 plåtarna, så önskade han Salomon lycka till dess äktenskap, som för händer var, nämnandes dock intet, vilken vederbörande, han själv eller pigan tvenne plåtar därav hava skulle. Å stora bönedagen skall Salomon hava låtit bära till Hr Daniel hos Rådmannen Johan Jöransson förberörda tre plåtar begärandes kvittens därpå, att visa Hr Prosten, det han full givit hade vad han skrämd var att lova, tänkandes sig förhöra i vad rätt Daniel haft att utpressa honom penningarna efter pigan, intet fog skulle hava haft något till att begära, ej heller hennes föräldrar, som de själva sagt, av orsak visste ingen förlovning var stadd, ville och intet det pigan skulle taga något av honom, allenast han uppå kvittensen kunde få frihet till lysningens verkställighet å de förutsatta dagen.

Men Hr Daniel hörandes kvittens nämnas, och i sitt samvete dess oskyldighet vetandeshuru han ..... efter honom, men han intet .... pigan. Skall hava .... och icke velat taga plåtarna, utan hotat honom ytterligare med Capitlet, ändock han visste det icke var någon Capitel-sak. Vart så lysningen hindrad den 30 augusti, ty att Hr Prosten svarat, att Hr Daniel hade inlagt förbudssedel om dagen näst förut. Sedan skaffade Salomon Anna Olofsdotters föräldrars attest daterad 31 augusti och den till Hr Prosten överlevererade, vilken och nu jämväl uppvistes, av innehåll att han och dess hustru, som är dotterns föräldrar, giva Salomon alldeles lös, därför att han icke hade givit något visst .s.l.t.. med dem, eller räckt dem, eller dersa dotter uti deras närvaro, handen på äktenskap, lämnandes dock Hr Daniel Seberus dess ...... och talan som han gitte, samt ställande uti dess goda behag vart han ville göra av penningarna.
Dessutom och under tingstimman uppstaddes Eric Johanssons på Davidshyttan attest av den 21 nästlidna september innehållande, att dottern Anna nekat mottaga de penningar, som Hr Daniel pålagt Salomon och det med sådana ord: fader tager ingen halvöre av honom, jag skall inga penningar hava utav honom. Ty insätta dem Salomon hos bokhållaren Mattias Stahl på Davidshyttan att stå i behåll till dess lysningarna för sig gångna voro, och (Hr Daniel) visat hade vem berättigad vore dem att äga, som attesten under den 7 september utvisar, därpå lystes första resan och väntade Salomon intet vidare hinder. Men Hr Daniel hemkommandes från Västerås innan nästa söndagen, skall som Hr Prosten ursäktat sig med, hava sgt högvördiga Biskopens förbud mot lysningarna vara utverkat, och .... därmed alldeles av vederböranden till icke ringa sorg, skada och förtret. Förbudet begärde han och svågern Zachris Matsson av Hr Prosten att få se, och en kopia därav skriva, men blev det icke värdiga tvivla för den skull om något sådant varit till eller inte. Då begyntes åter en förhandling om förlikning, men Hr Daniel skall ha varit så obillig, att han velat hava utav dem något i förlikning ovanpå den harm, skada och förtret han dem gjort, och skall Salomon till att undfly alla upptåg, hava varit nöjd att giva honom den plåt han pretenderade, samt därjämte ett par slädesspännen, men tillämnade svågern Zachris Matsson. Ville inte giva sig tillfreds för skymfen och skadan han lidit. Sedan skall Hr Daniel hava lagat ihop matsäck och resepenningar åt pigans fader Olof Olofsson, och velat upphetsa honom att resa till Capitlet, men han nekat, efter han visste saken icke vara av den beskaffenhet, att det dit hörde. Som han själv den 19 september inför Hr Prosten och nådårsprästen Hasselberg skall hava tillstått, och dem till vittnen tagit, att inte vilja vara någon skuld i lysningarnas förhindrande, samt att han inte bett Hr Daniel om denna giftermålshandel, men uppå ytterligare anhållande, om lysningarnas fullbordan. Kunde de ändå intet annat svar av Hr Prosten få, än att han icke tillåtandes vorde, förrän de skaffade Hr Daniels skrift att vilja därtill samtycka, efter han hava sagt sig hava högvördiga Biskopens förbud.
Sökte alltså Salomon upp Hr Daniel och fann honom hos Anders Månssons därest han satt och skrev, frågade flera gånger om intet för honom skulle få lysas, och begärde något skriftligt därpå. Han svarade honom tydeliga nog kunna få skriftligt därom, han satt då och skrev till Capitlet, där skulle de talas vid. Salomon, Anders Månsson och dess hustru, Daniel Hasselberg och andra flera, begärde det Hr Daniel Seberus ville avstå med sådant, men han avstod det intet, utan tog papperen, bläckhornet och pennan, svärjandes, får nog inte sitta med freden, gåendes ut i köket, därest även någon tillbudo att hindra honom, men halp alls inte. Om lögardagen då han gick till Hr Prosten med Hr Daniels svar menandes lysningen vore därutinnan bejakad, svarade Hr Prosten, här är ankommet ett annat förbud av en piga i Norn, Anna Andersdotter benämnd, läste därpå upp hennes skrift. Salomon vetandes detta vara lappri, och fattandes strax ill.... att Hr Daniel måtte varit dit och intalt henne, att .... med sig, sedan han inte förmått intala Olof Olofsson att göra onödigt bryderi, reste samma dag i följe med länsman Samuel Fahlberg dit att tala med pigan och förnimma varför hon förbjudit lysningen och hotat söka Capitlet. Fick tala med henne och det till svars, att hon inte visste utav någon sådan skrift, ej heller vem densamma skrivit, tillstod dockatt Hr Daniel Seberus sådant med henne beställt, och vad han gjort, måtte själv försvara, som länsmans attest under den 20 sistlidne september innehåller.

[till Hr Daniel]

Därpå kunde ändå Salomon intet förmå av prosten någon lysning, eftersom pigan Anna Andersdotter skjutit saken/, den han om söndag morgon intet råka kunde innan prosten gick till kyrkan. Daniel skall väl hava låtsats alls intet med Norn-pigans sak hava till att skaffa, likväl skall Salomon förnummit honom mera därmed haft att göra än någon kunnat tro, och på slutet både Zachris och han funnit det dem omöjligast vore att få leva i ro för Daniel Seberus, med mindre de underställde sin sak Tingets utslag, bedjandes att eftersom han icke så just kunnat finna, vem egentligen månde vara förnämsta orsaken till detta väsendet, antingen den ena eller andra utav de angivna, eller vad fullgiltiga skäl prosten menar sig hava haft till att hindra lysningarna, när så goda attester blivit av Salomon anskaffade och ingivna, det ville Häradsrätten tillhålla de instämda var om sig, att stå honom till svars och visa sina skäliga och lagliga orsaker till ovanberörda hinder, och om de det inte förmå att göra, låta vardera för sig umgälla, vad i slika mål värdslig lag och kyrkoordningen diktera, och jämväl vedergälla honom dess å denna sak gjorda omkostningar, efter ingiven lista 33 D kmt. Förbehållande och sig skadeslöshet vad den kostnad som till äventyrs än vidare genom onödigt bryderi förorsakas kunde, i synnerhet anhållandes på det högsta, att inga onödiga ursäkter, eller uteblivande, till sakens utdragande måtte någondera parten tillåtas, utan saken befrämjas till slut, lag och processen enligen, på det lysningarna och vigseln må fullbordan vinna, och skadan icke bliva allt för stor.
Zachris Matsson säger sig vara Kerstins broder, och där hos husbonde, samt förmodligen giftoman för henne medan ingen av de andra syskonen varit hemma, och han med moderns samtycke beviljat det begärda giftomålet, samt låtit för sex veckor sedan till bröllopet brygga dricka utav tre tunnor malt, som i höstvädret lätteligen kunna förskämmas, även väl slaktat någon boskap sedan första lysningen skedde, som kommit honom till skada, utom den bekostnad för foder för kreatur i så svår fodertid som nu är, kan komma att has på stall, de där eljest kunnat ute äta på marken. Därför menar han att ingen av de instämda parter må undra på det han fordrar av den brottslige, betalning för sin kostnad, den han dock ganska ringa skall hava, uppförd till 112 D kmt allenast. Med förbehåll för sin bror och flera syskon, att påtala lagligen den skymf och förtret, som genom lysningarnas och vigselns förhindrande de samtliga vederfaren hava skall.
Häremot Prosten Högärevördiga Mag. Nicolaus Rabbenius personligen tillstädes muntligen svarade sig intet mindre förmodat, än bliva tingestämd utav ovannämnda käranden, och ändå i synnerhet utav Zachris Matsson, som tillförne varit i dess tjänst och bröd, utan större vördnad väntat. Besynnerligen, efter intet vållande uti lysningarnas och vigselns fullbordan hos honom skall hava skett, utan hos androm. Vilket att visa han producerade Hr Daniel Seberus översända sedlar, 4 st, den första daterad sistlidne 30 aug, varutinnan berättats att Salomon Michelsson skulle hava med hotelser mot honom förbrutit den förlikning han om måndagen näst förut hade ingått med dess piga, beder alltså det lysningen för honom uti det ånyo begynta äktenskapet måtte förhållas, skrivandes och sig vilja därutinnan förfråga sig hos Högvördige fadern Herr Biskopen och Venerandum Consistorium. Uti den andra daterad sistlidne 14 september ges tillkänna, att han, varandes i Västerås, hade utverkat Högvördiga faderns HerrBiskopens och Venerandi Consistori befallning, att uppehållas skulle med lysning för Salomon Michelsson, vilket han och begär ske måtte. I den tredje, daterad den 21 september innevarande år förmäles att oavsett det han kunde hava orsak än längre att ivra den giftermålssak han haft mot Salomon Michelsson för äktenskapets riktighets skull varför och allra mest han det samma därintill skulle hava givit, så och på det han måtte se lovligast icke vara efter vars behag med äktenskapet gäckas, och spela, som han vill, och än löpa till den ena, än till den andra, haver och en vidare orsak för vederbörandes egen hotelse, det påstås och därför jämväl hela sakens beskaffenhet skriftligen till Västerås låtit avgå, med sådana förord likväl, att den för Högvördiga fadern Hr Biskopen och Venerandum

Consistorium icke andragas skulle, förr än nästa post därefter, där icke annat tillfälle .... förorsakade. Men som Salomon sedan med bön skulle vara inkommen, ehuru Hr Daniel tillförende på ett eller annat sätt med sturighet och andra insolentier skulle varit över...... , som honom förorsakat det ena med det andra, att anhålla om förbud på lysningen, både hos Högärevördige fadern Hr Biskopen och Venerandum Consistorium, så väl som Högärevördige Hr Prosten, alltså förklarar han sig som en rätt Christen villig, att låta sådant falla, och så vida han efter den dagen, med tillbörlig hövlighet bemött blev, sin och sin pigas Anna Olofsdotters sak eftergiva, på det sätt som förlikningen skulle hava varit om söndagen förut träffad, och emedan han sina besvär till Västerås låtit avgå lovar han med nästa post, eller tillfullo förekomma det saken hos Högärevördige fadern Hr Biskopen och Venerandum Consistorium icke vorde angiven, sedan och själv tillkännagiva huruledes han förutinnan låtit sin rätt falla, varmed och vederbörande på hans sida sägas förnöjda vara, allenast å den andra sidan intet vidrigt mera infalla månde.
I det fjärde, daterat den 9 hujus berättar Hr Daniel Seberus sig om aftonen förut, hava rannsakat efter Högärevördige faderna Hr Biskopens och Venerandi Consistori förbud på Salomons lysning, vilket vid hans bortresa åt Falun skulle hava legat på bordet uti dess kammare, men inte kunnat få något besked av sin hustru, vart hon det avsides lagt, och i hastighet icke kunnat det igenfinna, tillståendes, och sägandes sig vad vittnen kunna bevisa, att han det undfått, lovandes jämväl strax att resa hem och med all flit söka därefter, jämväl och sända Hr Prosten citationen tillhanda, den han då inte hade med sig inne i staden. Dessutom uppstadde nu Hr Prosten den under pigans Anna Andersdotters namn sistlidne 19 september sig tillsända skrift, därutinnan hon angiver stålbrännaren Salomon Michelsson vid Davidshyttan hava i förledet år tillbudit henne äktenskap och dem ..... vara avtalt blivit. Så ske skulle i fjol eller sist i år, när han först allenast kunde skaffa sig hemman, till den ändan han och skulle hava tillbudit henne 4 caroliner att köpa sig något för, dem hon för blygsamhet skulle ej dristats mottaga. Sedan skall han hava försäkrat henne om 2 plåtar, och i mellantiden givit henne en psalmbok. Vid vilket avtal hon sig allt stadigt skall hava hållit, och därför måst giva en annan avslag, som hos henne i samma ärende anhöll, det hon säger sig med vittnen kunna bevisa. Gör alltså ansökning, det Hr Prosten efter all billighet ville innehålla med Salomons lysning och vigsel, av vilken hon tycker sig ingalunda böra bliva narrad, helst enär hon emellertid avslagit ett annat ärligt tillbud, görande sig i det övriga säker att detta stode uti Hr Prostens makt, utlåtande sig dock till vidare säkerhet skola söke det Högvördiga Consistorium.
Utav allt detta förmente nu Hr Prosten sin oskuld klarligen lysa, som utav andras gjorda inkast blivit föranlåten med lysningarna och vigseln innehålla, den 26 §, 25 cap. kyrkolagen likmätigt, och sig efter 19 § därsammastädes vore nu skyllandes för det han nu uti ett så tvivelaktigt och .... fall dragit något med lysningarna. Frågades om han påfordrat borgen efter ovanberörda 26 § av Hr Daniel Seberus, som talade och ansökning gjorde för en annan, vars giftoman eller dess fullmäktig han dock icke vid samma tid och ej heller än i dag bevist sig vara havit? Det nekade Hr Prosten, sägandes jämväl sig förment, att det icke skulle vara hans skyldighet, utan vedergående själva ålegat därom. Vidare efterspordes om han sett Högärevördige Hr Biskopens och Venerandi Consistorie förbud som säges vara utverkat, innan lysningarna avstannade? Hr Prosten svarade, sig det intet fått se, utan trott Hr Daniels ord och angivande, dock i dag det påfordrat, men ändå inte bekommit, som dess sedel under detta datum ävensom antyder.
Capellanen Vördige och Vällärde Hr Daniel Seberus infann sig nu inte, utan hade insänt en exeption av sådant innehåll, att denna sak först skulle höra till Ven. Consistorium, samt har allaredan angiven och stämning begärd, beder för den skull om ursäkt, att han denna gång exciperar forum, till dess han får se vart hädan densamma remitterad vorden, och vilken rätta stämningsmannen bliver.
Pigan Anna Andersdotter från Envik i Garpenbergs socken, som i förlidet år tjänte vid Norns bruk, men nu säges vara uti handelsmans Anders Göranssons tjänst, inställde sig inte heller personligen, utan insände jämte Hr Daniels

exception under hennes namn en skrift, varutinnan förmäles, det skulle hon hava förnummit sig, utöver den stämning som blivit tillskickad Hr Prosten, Hr Daniel Seberus och dess piga, vara stämd för det hon också en gång förbudit lysningen för Salomon Michelsson vid Davidshyttan. Men som han genom sitt frieri förleden sommar 1711, skall hava bragt henne till att vägra ett annat vackert och ärligt äktenskap, så skall hon det allaredan uti Consistorio hava angivit, och därifrån stämning på honom begärt, bedjandes om ursäkt att för det denna sak angår äktenskapsloven, hon först kommer sig under Högvördige ..... Biskopens och Consistori rättvisa förhör och dom. Men som i dessa händelser disputeras att ingen trolovning med någondera pigan är skedd, eller någondera om äktenskap försäkrad, dicterandes kyrkolagens 15 Cap, §1 numero 3 tydligen och klart, att då tvist är om trolovning, så hörer saken under värdslig rätt att de rannasakas och dömas, änskönt slutet av numero 7 försmår, att och slika till värdslig rätt hörande mål, må i Domcapitlen och den parten som så vill, angivas och därför sökas, om en god och vänlig förlikning kan ingås. I de mål som kunna och böra förlikas, dock stadgas där ingen nödvändighet att alla böra och skola därför angivas, helst då vedergående icke själva vilja och finna sig därvid en stor kostnad och tidsspillan. Varandes det en särskild händelse ifrån den förra, när trolovningen är otvivelaktig, ständig och ostridig, i vilken 16 Cap. 1§ statuerar nödvändigheten, att saken av begärd skillnad, då bör först ingivas hos Biskopen och Capitlet, ändock värdslig rätt sedan kommer att rannsaka och döma om själva gärningen, varutur skillnaden sökes. Dessutom och ännu ...., att saken är uti Venerando Consistorio anhängig gjord, besynnerligen av någon lidande eller i annan måtto kompetent part, såsom rätter giftoman eller kyrkoherden i församlingen, Cap. 15 § 19 och 26. Sammaledes det påberopade förbudet mot lysningarna inte uppstått. Alltså avsades att så väl Hr Daniel Seberus som Anna Andersdotter till den 10 inkallas skulle personligen att svara i denna sak, som fordrar bevis om något äktenskapslöfte till Anna Olofsdotter eller Anna Andersdotter utfäst, må ligga Salomon i vägen, och angår jämväl den genom gjorda inkasten förspillda omkostnaden.

Den 10 oktober inställde sig Hr Daniel Seberus och Anna Andersdotter från Envik, vilken kärandenas Salomon Michelssons och Zachris Mattssons inlagda libell med dess bilagor förelästes, jämte tillfrågan därnäst vad därpå vore till att svara eller påminna? Mycket, sade Hr Daniel, som i hastighet icke ske kan, utan begärde communikation av skrifterna, och uppskov i besvarandet till den 14 hujus eller tisdag morgon, vilket efterläts. Anna Andersdotter tillspordes vem för henne skrivit de tvenne skrifterna som uppvista äro, den ena till Hr Prosten insänd den 19 september, den andra i går ingiven i Rätten, bägge under hennes namn, och om hon av dem någon kunskap hade? Hon svarade, den förre vara skriven av Hägerman vid Hallsebohyttan, den andra skall hennes nuvarande husbonde, handelsman Anders Jöransson haft omsorg för att skriva låta, namngivandes och på förfrågan Anders Ersson vid Davidshyttan vara den hon äktenskap vägrat hade för Salomon Michelssons skull, vilket Salomon upptog för osann berättelse, och igenom hans utsago förmente kunna inhämtas, det han aldrig frågat till henne eller henne om äktenskap tilltalt. Av Hr Daniel fordrades fram det förbud mot lysningarna, han föregivit sig uti Venerando Consistorio hava utverkat, men han sade det vara av sin hustru förlagt, så det inte står att igenfinna. Togo därmed bägge avträde och förmentes å sagda tid med ytterligare förklaringar att inkomma. Instyrkandes Rätten Hr Prosten, i mangel av uppvisat Consistori förbud och ställd caution, att låta å nästkommande söndag, den 12 hujus, andra lysningen försiggå, vilket dess merutan fara ske kan, som kyrkolagen 15 Cap. § 26 talar om kvarstad å vigningen och ändå den tredje lysningen återstår, men den andras befordring förfrämjar dess mera äktenskapet, som det efter utfallen resolution dess skyndsammare genom vigsel fullbordas.

Om aftonen av innevarande 10 oktober infann sig Anna Andersdotters broder, Anders Andersson från Envik, vilken berättade sin syster alls inte hava rådfört sig med föräldrarna om jäv i lysningarna för Salomon, och de intet styrka eller därtill samtycka velat, så framt de därom åtsporda blivit, och därav icke heller systern av sig själv hava givit något inkast, utan någon annan under hennes namn skrifterna uppsatt, och var och en å sin ort ingiva låtit.

Den 14 oktober uppropades före och efter middagen Hr Daniel Seberus och Anna Andersdotter till svars mot Salomon Michelsson och Zachris Matsson, men av Hr Daniel hördes alls intet, utan förljudades nu, det skulle han den 10 hujus vara straxt härifrån till Västerås förrest. Därför pigan Anna Andersdotter med sin moder tillstädes varande, förekallad blev, och modern tillspord, om Salomon Michelsson någonsin talt henne, eller hennes man Anders Ersson till, om hennes dotter Anna, och henne till äktenskap begärt, eller om hon hört det de varannan uti enslighet äkta tro och loven tillsagt? Varuppå modern svarade, Salomon varken hava tilltalt henne eller hennes man om sådant ärende, inte heller hon hört dem bägge uti enslighet hava förlovat sig var med annan, utan allenast det tilltalt dottern om frieri därför och modern en gång inne hos svärfadern Eric Carlsson i staden, vid Bartolomei tid, eller något senare kanske, i förledet, emedan hon rätteligen inte skall minnas tiden, att sport Salomon, om han allvar ment, men han svarat nej, lovandes dock Anna den psalmbok att få behålla, som hon fått hade, nå må göra, svarade modern, det skall och intet ske, om I intet äro villiga därtill. Salomon påminte nu inför Rätten, att det måtte hava varit för Bertilsmässan, och att modern sagt dottern vara stadd till Norn, förundrandes han sig över det att hon ville begiva sig dit bort ut ur vägen. Boken sade han Anna hava begärt att få läsa uti, och sedan behållit, men icke .... av honom till skänks, mindre till vartecken och äktenskapsgåva. Att denna tvist skulle vara begynt sade modern sig icke hava hört det ringaste av, förrän dottern var hemma den 3 hujus, eller fredagen näst efter Mikaeli, således må med föräldrarna rådgjort om detta klander, och de på intet sätt styrkt därtill, eller varit i råd däröver, utan om de detta veta fått, hade de snarare sökt att det stilla och förekomma, än underhjälpa och befordra, taga sig också alls intet därav, utan låta den som det begynt bry sig därom, deras dotter kan väl ändå bliva försörjd och få sitt bröd. Anna Andersdotter nekade nu att hava avtalt och betingat med någon som för henne skriva skulle, att göra därmed inkast, antingen hos Hr Prosten eller inför rätten, utan Hr Daniel Seberus vid pass 14 dagar för Mikaeli, varandes vid Norns bruk, begynte, då hon bar dricka in till honom och bokhållaren Björstedt, fråga henne till om hennes gamla friare inte ville hålla ..... emedan det skulle som han hört sägas, lysas för honom och en annan piga, må göra, skall Anna Andersdotter hava svarat, mitt lov skall han hava, gåendes därmed ut. Men vart sedan inkallad till Hr Daniel och bokhållaren, då efterfrågade Hr Daniel nogare Salomons frieri till henne, och om han under detsamma icke hade givit henne en psalmbok, som Hr Daniel veta fått av rådman Johan Jöranssons käresta, den han syster kallade. Anna bejakade att Salomon talt henne till och givit henne boken. Ty, utlät sig Hr Daniel, så icke vara borde, att Salomon då så alldeles lätt och otilltalt skulle få lämna henne, och låta lysa för sig och en annan. Om morgonen näst efter utforskade Hr Daniel i det nogaste hennes .... det hon ock uppgav, dock utan begäran för .... eller samtycke, att lysning eller vigning för Salomon hindras skulle. Men den 10 hujus efter Hr Daniels eget instyrkande angav att Hägerman hade skrivit brevet till Hr Prosten av 19 september om lysningarnas innehållande, i lika måtto att hennes nyvarande husbonde, handelsman Anders Jöransson skulle hava burit försorg om den andra skriftens uppsättande till Rätten, därom hon dock viss kännskap haft eller haver, icke heller någon stämning till Consistorium själv begärt, eller igenom Hr Daniel, eller någon annan begära låtit. Säger sig .... av den saken här efter, och påstår ingen förlikning av Salomon, det samma jämväl modern sade, och om Hr Daniel skönt vore kommandes tillbaka från Västerås med stämning, befatta de sig likväl alldeles intet därmed.

Den 15 oktober inkom Hr Daniel Seberus ifrån Västerås med attest utav Notario Consistorio, Höglärde Mag. Olof Ernström, under den 12 hujus, av innehåll att Hr Daniel uti Venerando Consistorio den 12 september angivit hade en äktenskapssak, mellan drängen Salomon Michelsson och pigan Anna Olofsdotter, samt att lysningar och vigsel till annat giftermål för bemälte Salomon Michelsson är genom Venerando Consistorie resolution av ovanskrivna dato i mellantiden och till dess slut bliva förbjudna, berättandes Hr Daniel därjämte att stämning skall nu jämväl vara på Salomon verkställd och skriftligen utfärdad till den 26 nästkommande november uti det Högvördiga Domcapitlet att comparera.

Den 16 oktober inlade Salomon Michelsson under samma dato Högärevördige Hr Prostens, Mag Nicolai Rabbenius, samt Vördige och Vällärde Hr Daniel Hasselbergs vittnesbörd, huru såsom Olof Olofsson vid Davidshyttan den 19 förledne september på tillfrågan av Salom-on och Zachris Matsson, om det var sant, som ryktet gick, att Hr Daniel Seberus hade velat betala honom att resa till Capitlet och söka hinder i Salomons äktenskap med Kerstin Matsdotter, och till den änden fört honom reskost och resepenningar? Svarade, så fuller vara i sanning känt, men Olof inte velat fullgöra dess begäran, uti en sådan resas anställande. Som han då allaredan med sin hustru givit sin attest skriftligen därpå, att de hade intet hinder emot Salomons giftermål med Kerstin Matsdotter, begärandes Olof av Hr Prosten och Hr Hasselberg, det ville de än yttermera vara vittnen därtill, att han för ingen del ville hava med den aktion att göra, som Hr Daniel Seberus mot Salomon Michelsson begynt, sägandes sig aldrig hava bett Hr Daniel om denna giftermålshandel, och innan han ville taga sitt avträde, påstod det de under handräckning med honom, ville vara hans medvittnen, och han ville vara alldeles kvitt och fri från denna aktionen, varpå de och räckte honom handen.

Resolution:

Det haver fuller Salomon Michelsson och Zachris Matsson ovanberörda sak, här, såsom i dess rätta forum efter 15 Cap. 1 § numero 3, anfört med sådana omständigheter som vore alldeles ingen trolovning stadd emellan Salomon och pigorna, varken Anna Olofsdotter eller Anna Andersdotter, utan de av någon annan måtte vara instyrkta och uppsetsade att jäva och hindra lysningarna och vigseln mellan Salomon och Kerstin Matsdotter, tilltalandes förutom ovannämnda pigor både Hr Prosten, Mag Nicolaus Rabbenius och Hr Daniel Seberus, såsom vara om sig delaktiga uti lysningarnas förhindrande och uppehåll, den förra för det han samtyckt uppehållet i ett sådant mål, där ingen trolovning mellan pigorna och Salomon bevisligen föregånget, ej heller av Hr Daniel som för en annan sökte och talade, någon borgen och caution fått för omkostnadernas .... likmätigt 26 Cap. 26 § i kyrkolagen, och det påropade förbud inte heller uppvist, varigenom de förmena Hr Prosten hava låtit leda sig från jämna vägen av Hr Daniel, samt förakta och uti Venerando Consistorio illa uttrycka såsom den där understått sig att befordra ett äktenskap, vilket intet vara så anständigt och lagligt som det Seberus själv förfrämja velat. Den senare, eller Hr Daniel, för det han själv .... pigans giftoman efter lag varandes, och av rätta giftomannen ingen fullmakt uppvisandes, ingen borgen ställandes ocg tillbudandes, ej heller det Högvördiga Domcapitlets påberopade förbud upp...... , skall hava begärt lysningarnas uppehåll, och för Anna Olofsdotter sig vidare utlagt, än efter lag honom anstått, och dess ämbete likmätigt varit. Därför ock kärandena av dem hos vilken förnämsta orsaken till hindrat finnes, påstå en laglig satisfaction av alla sina omkostningars vedergällning. Men alldenstund Hr Daniel till sitt försvar ännu och intet framdragit, eller förmås och intalas kan uti detta forum något att andraga, innan saken från Venerando Consistorie hit tillbaka förvist bliver, innehaållandes 15 Cap. 1 § numero 7 ..... änden, att sådana till värdslig rätts hörande mål, väl må uti Domcapitlet angivas, och försökas om en god och vänlig förening må kan, utvisande också Notariens uti Ven Consistorie

Mag Ernströms attest under den 12 hujus, att detta mål är där allaredan den 10 september angivet, och Högvördiga Domcapitlet så vida lagt hand därvid, att lysningarna och vigseln är förbjudna blivna till dess slut bliver, dessutom och Hr Daniel berättat stämning vara utfärdad, och lomparationsterminen utsatt till den 26 nästkommande november. För den skull inlåter sig Häradsrätten inte vidare härmed, innan Ven. Consistorie remissforial ankommer. Dock resolveras och förbehålles i mellantiden efter begäran och påstående, så väl själva kärandena som flera andra vedergående all den rätt, som efter lag för det i lysningarna och vigseln gjorda jävet och hindret, samt skymf, skada och omkostningar, och varjehanda annan olägenhet dem competera och tillständig vara kan, emot den som framdeles befinnes härutinnan förnämsta vållandet och upphovsmannen varit hava.

(Salomon Michelsson och Kerstin Matsdotter vigdes den 4 januari 1713)

Se även Domkapitlets protokoll av den 10 sept, 10 okt, 27 okt och 26 nov 1712. Västerås domkapitels arkiv. Protokollsbok AI:27, åren 1710-17

Davidshyttan i Hedemora socken

Kommunionlängd D II:1 1688-1702

Erik Andersson
dotter Margareta
dotter Kerstin
dotter Anna
dotter Karin
dotter Brita
son Anders
hustru Anna

Olof Olsson
hustru Anna

Mats Perssons änka
son Jöran
hustru Anna

Daniel Persson
hustru Malin

Michel stålsmed
hustru Karin

Mats Matsson
hustru Anna
dotter Anna
son Hans Matsson
hustru Margareta

Per Danielsson
hustru Eöosabeth

Erik Matsson
hustru Sara
syster Anna Matsdotter

Per Andersson
hustru Margareta
änkan hustru Susanna

Gulich Eriksson
hustru Sara
son Erik
hustru Karin
son Pelle
son Anders
dotter Sara

Erik Hansson
hustru Brita
mågen Erik Holstensson
hustru Karin
Olof Proviantmästare

Anders Matsson
hustru Karin
svärmoder hustru Anna
son Hindrich
hustrusyster Sara

Hans Carlsson
hustru Anna

Per Nilsson Ask
hustru Margareta

Michel Gropp
hustru Maria

Johan Hansson
hustru Malin
dotter Anna
son Anders

Erik Hansson smed
hustru Margareta

Erik Hansson smed
hustru Brita

smeddräng Anders Andersson

Petter Jacobsson
hustru Marina

Husförhörslängd AI:2 1698-1704

Erik Andersson
hustru Kerstin Andersdotter
måg Per Holstensson från Grytnäs
hustru Kerstin Ersdotter
måg Anders Andersson
hustru Anna Ersdotter
dotter Karin

Olof Olofsson
hustru Anna Ersdotter
dotter Brita i Wibberbo
son Erik i Grådö
dito Jöran
dotter Annika i Dräckie
dito Karin
son Johan

sal. Jöran Matssons änka
hustru Anna Gulichsson
dotter Sara
dito Karin i Husby
son Jöran

Michel Stålsmed död
hustru Karin död
dotter Margareta
son Johannes
dito Salomon

Anders Danielsson
hustru Carin Carlsdotter
son Johan
dito Anders

Hans Carlsson
hustru Anna Johansdotter
son Carl död
dito Johannes
dito Hans
dito Samuel

Per Danielsson död
hustru Elisabeth Larsdotter
måg Mats Andersson
hustru Brita Persdotter
hustrusyster Elisabeth Persdotter

sal. Erik Matssons änka
hustru Sara Matsdotter
syster Karin
son Anders Ersson

Per Andersson
hustru Margareta Ersdotter
styvmåg Anders Andersson
hustru Sara Andersdotter

sal. Erik Gulichssons änka
hustru Sara Hindersdotter
son Anders Ersson
hustru Kerstin Andersdotter
hustru Karin Andersdotter, Erik Gulichssons änka. Annat hushåll.
dotter Sara
dito Elisabeth
dito Karin
son Anders Ersson liten

Per Gulichsson Bor i Västerby
hustru Margareta

Erik Hansson död
hustru Brita död
måg Erik Holstensson
hustru Karin Ersdotter
son Erik
dito Holsten
dotter Brita
broder Per Holstensson

Bokhållare Per Nilsson Ask
hustru Margareta
dotter Anna
dito Gertrud
son Nils i Stockholm
dito Laurents i skola
fosterson Peter i Stockholm
son Abraham död

Smed Johan Hansson död
hustru Malin Danielsdotter
son Anders i Tuna
son Johan
dito Erik
dotter Karin gift 1704
dito Sara Johansdotter

sal. Erik Jönssons änka
hustru Anna död
måg Anders Matsson
hustru Karin Ersdotter
son Erik död
dito Anders

hustrusyster Sara Matsdotter gift
son Anders Ersson
Margareta Hansdotter

Stålsmed Per Andersson

Davidshyttan i Hedemora socken

Husförhörslängd AI:3 1705-1719

Erik Holstensson
hustru Karin Ersdotter
son Erik Ersson
hustru Brita Jöransdotter
son Holsten Ersson
hustru Margareta Johansdotter
måg Erik Michelsson Gropp
hustru Brita Ersdotter

Anders Gulichsson
hustru Kerstin Andersdotter död
dotter Kerstin Andersdotter
son Anders Andersson
hustru Sara Hindersdotter död
son Gulich

Erik Gulichssons änka
hustru Karin Andersdotter
son Anders Eriksson
hustru Margareta Andersdotter
dotter Elisabeth Ersdotter
Karin Ersdotter

Anders Matsson i Nygården
hustru Karin Ersdotter
dotter Kerstin Andersdotter
måg Jöran Jöransson
son Johan Andersson död 1713

Jöran Jöransson Bor i
hustru Brita Ersdotter Gräntse
son Anders Jöransson
Erik Jöransson

Jöran Matssons änka
hustru Anna Gulichdotter
son ...... Jöransson
dotter Anna Jöransdotter i Dräckie

Per Andersson död
hustru Margareta Ersdotter död
måg Anders Andersson
hustru Sara Andersdotter
son Anders Andersson
son Johan Andersson
Erik
Lars

Michel Hilperts hushåll
son Johan
son Salomon

Mats Andersson död 1713
hustru Brita Persdotter
son Anders Matsson död 1713
son Erik Matsson
hustrumoder Elisabeth Larsdotter
hustrumoder dotter Elisabeth Persd.

Hans Carlsson
hustru Anna Johansdotter
son Johan Hansson
Hans Hansson
Samuel Hansson
dotter Karin Hansdotter
son Carl Hansson i Stockholm

Anders Danielsson död 1718
hustru Carin Carlsdotter
son Anders Andersson
Johan Andersson
dotter Anna Andersdotter
Karin Andersdotter

Johan Hanssons änka
hustru Malin Danielsdotter död
sonhustru Anna Persdotter
dotter Sara Johansdotter

Erik Andersson död
hustru Kerstin Andersdotter
mågen Per Holstensson
hustru Kerstin Eriksdotter
dotter Karin Ersdotter

Olof Olofsson
hustru Anna Ersdotter
son Jöran Olofsson
Johan Olofsson
Erik Olofsson
dotter Karin Olofsdotter
Sara Olofsdotter
Anna Olofsdotter
Kerstin Olofsdotter
Elisabeth Olofsdotter

Jöran Matssons änka
hustru Karin Gulichsdotter
dotter Sara Jöransdotter
Anna Jöransdotter

mågen Anders Ersson
hustru Anna Johansdotter
son Johan Andersson
Erik i Stockholm
änkan hustru Malin Danielsdotter
son Anders Andersson

Släkten Hilpert-Hülphers

Från Karl Trotzig "Hedemora stads historia", sida 329

Släkten Hilpert, sedan Hülphers, inkom vid år 1630 till Sverige från Hilpershausen i Sachsen-Coburg med Hans Hilpert, som blev stålsmed i Hedemora. Hans Hilpert hade sönerna Johan, född 1638, död 1682, stålsmed i Hedemora, Salomon, borgare i Hedemora, Isak, död 1701, och Michil på Davidshyttan.
Johan Hilpert var gift 1668 med Margareta Danielsdotter, född 1640, död 1716, dotterdotter till biskop Olof Bellinus i Västerås samt omgift med borgaren Anders Sandell i Hedemora. Av deras barn var Daniel, född 1670, död 1728, hattstofferare i Hedemora och Falun samt Jakob, född 1680, död 1744, postmästare i Hedemora. Den senare var gift med Kristina Rabenia, född 1683 och död 1747, dotter av kyrkoherden och prosten i Hedemora Nils Rabenius. Deras son Nils Hülphert, född 1712 och död 1776, var efter vartannat stadssekreterare, rådman och borgmästare i Hedemora samt gift med Katarina Westman.
Michil Hilpert hade barnen Salomon Michaelsson Hilpert på Davidshyttan, Johan Michaelsson Hilpert samt dottern Susanna.
Till samma släkt hör även handlanden i Västerås, direktören Abraham Abrahamsson Hülphers, född 1734 och död 1798, den bekante ortsskildraren och släktforskaren, som här citerats så många gånger.
Familjen Hülphers, vars svenska urhem således var Hedemora, har utgrenat sig i en stor och vidsträckt släkt, varav flera medlemmar gjort sig bemärkta såsom framstående affärsmän, bruksidkare, ämbetsmän, militärer och läkare, samt genom ingiften bildat grenar av en mångfald andra släkter.

Se även Svenskt biografiskt lexikon, band 19, sida 539. Hülphers

Familj X:49-50 och IX:25-26.

Salomon Hillpert och Michael Hillpert

Från Karl Trotzig "Hedemora stads historia", sida 169

Hedemora rådhusrätts protokoll 11 oktober 1669:

Olof Persson neder för åsen skriftligen sig besvärade över Salomon Hilperts hustru, huru som hon förliden sommar hemma i sitt hus hade 3 resor sprungit utur sin nattesäng att vilja slå Olof, skällt hans hus för hor- och tjuvhus, beropande sig på vittnen Johan Hillpert och Per Pedersson. Där emot Salomon exciperade och sade, att trätan uppkom därav att Olof hade urgerat på pigans lön, som resterade henne efter dom sedan hon hos Salomon tjänte. Salomon nekade till att hans hustru på något ohövligt sätt hade skällt Olofs hus.
2) Besvärade sig Olof, att Salomons hustru hade kommit till Olof där Salomon satt och drack ihop med stålsmeden, och då hon inkom, rev hon strax stolen undan Salomon, sköflandendes honom, bad den och den dricka ihop med sådant pack, gick därmed ut ocj Olof efter och bad hustru Chersten giva sig tillfreds, då svarade hon, kom du svin herr Olof; därmed springer hon Olof i håret och giver honom 2:ne örfilar. Salomon och i lika måtto slagit Olof i sin egen gård, att där Erik Andersson icke hade kommit, när Salomon och hans hustru skamligen drogo Olof i håret i hans egen gård, och om han icke av barmhärtighet tagit fred, hade varit fara de icke hade dragit halsen av Olof. Då Salomons hustru ropade, fanen tage eder pack.
Salomon tillstod väl gärningen, men sade, att Olof hade först slagit Salomon 2 örfilar.
Vittnet Erik Andersson sade, "att Olof intet slog först utan Salomon och hans hustru slagit Olof av det tillfälle att Olof hade ihjälkört en liten gris för Salomon.
Dom: "Anlangandes hårdraget och oqvädens ord, som Salomons hustru förövat på Olof sakfälldes Salomon
efter 6 kap. Svårmål (?)
meed vilja 6 rs
item efter 31 kap. för oqvädens ord 6 rs
Och sattes parterna vite emellan dem vilkendera den andra med ord eller gärningar överfaller 40 dlr smt

Hedemora rådhusrätts protokoll 27 april 1668

Mikael Hilpert stålsmed angav Erik Mattsson på Davidshyttan för att han av honom överfallits när han åkt med Nårens postbonde, därvid Erik Mattsson ställt sig på medarna av släden och kastat omkull denna. Då Mikael Hillpert tagit gossen i försvar, hade Mattsson givit honom en örfil. Då de därvid kommit i slagsmål, hade Erik bitit av Mikael ett finger och givit honom nio knytnävsslag, varemot Mikael bitit näsan av Erik samt en del av ett finger. Erik pliktade för 6 sår à12 öre 3 dlr smt, Mikael för näsan 20 öre, för lytet 9 öre och för 4 sår à 6 öre.

Hilpert
Wedevåg

Sven Hollström † · † · [illegible] när
g. Jacobina von [illegible] [illegible] · 2 Söner · HO[illegible]

g. Jacob Hollström · f 1701 9/11 · † 1767 · Rådman i Köping · g. 1727 Christina [illegible] · f 1707 · † 1773
(Kom 1715 i tjenst i Cam. Revision · 1718 vid [illegible] · [illegible] 1720 · [illegible] · 1722 [illegible] · Control[illegible] 1723 · Rådm. and. [illegible] i Köping · (vald [illegible] 1756 [illegible])

[illegible] 1724 · och 17 · 10 barn · 4 lefva · 6 döda

(a) Jacob J. Hollström · f 17 · † 1752 · [illegible] i Köping · Rådman · g. Ana Caisa Kunkel · Ana Catharina † 1776 † 89.
Fredric Hollström · f 173 · † 1759 · [illegible] i Köping · g 1774 Ingeborg · Norberg
Annachristina Hollström · f. 17 · g. apotek. · Joh. Norstedt · i [illegible] · † 1771.
Maja Greta Hollström · f. · g. 1757 Rådman · Joh. [illegible] · i Arboga · f 1723 † 1772

Jannik Hilpher in kom på 1630 talet med sin broder Hans · HILPE[R]

Reinholt Hilpher född vid Wedvåg 1656 · [illegible] [illegible] 1731 · [illegible] 75 · 1 g. 4 barn

Maria f 1686 · † · Christina f 1690 · † · Margreta f 1695 · † · Johan Hilper f. [illegible] · Was [illegible] vid [illegible] · 1° 1703 6/9 · Sara Hal[illegible] · 2 1730 · Ana Cla[illegible] · 3. 1743 · Christ. [illegible]

[illegible] med Dan Hilph. [illegible] M. H.

Reinholt · f 1704 · †
Johan Johs. Hilpher · f 1705 · † · [illegible] vid Vedvåg · g. 1. 1725 Ana Brun · † · † · g. 2° 173 [illegible] Greta Mört. · 5 barn.
Christina · f 1708 · g. [illegible] · J. Drottström · i [illegible] · [illegible] 2 barn
Isaac Johs. Hilpher · f 1711 7/6 † 1762 10/5 · [illegible] i Wedvåg · g. 1. 1733 Sara Brun · † 1743 17/6 · g. 2. 1743. Greta Samuelsd. · † 1776 · 14 barn · 5 [illegible] · 9 [illegible]
Jacob · född · 1710 · [illegible]
Ha[ns] · fö[dd] · 171[illegible] · [illegible]

Joh: barn.

Johan Hilpher. · f 1726 † 1760 · g. 1753 Ana Carsdotter. · [illegible] vid Vedvåg
Carl Hilpher · f 1728 · g. 1° 1753 Christ. [illegible] · 2° 1774 Maria Moberg
Brita Nina · f 1738 · †
Hans · född 1740 · †
Magdlena · f 1741 9/12 · † 1758 · [illegible] Hans [illegible] · på Wedvåg

Isaacs Bar[n].
Maria. · f 1733 · †
Johan. · f 1735 · †
Re[inholt] · f 1[illegible] · †

Johan Hilpher · f 1756 · [illegible]
Anna Maria · f 1758
Carl · f 1755 · † 1757.
Johan Hilpher · f 1758 28/1
Christina Elisabet · f 1760
Ana Catharina Hilpher f 1776

...ström   Stamfar landbonden i Holje By i Blekinge.   Bengt Hollström †1794 B.H. Lagman vid f.1721.

Johan Hollström f. 17 gratz. i Stockholm

Dess Cusin Carl Hollström f. Proviantmästare i Carlscrona

af dennes äktenskap är: Hans Henric Hollström f. † Kongl. Secreter g. Hedv. Brander

Juliana Hollström f. f.1784 g. 18/11 Prosten Per Christ. Neostadius

(a) Rådm. Jac. Hollström i Kop. g.1791 17/11 m. Ana Charl. Lampalius.

Joh. Niclas f.1743 †1795 Cinkvamere

...ik Hilphers ifrån Tyskland i Stada Målsmid förs. vid Hedemora, men flyttade sedan til Wedewåg. Des Son.

...ik H. vid Wedewåg Målsmed 2ggr. 1° Stina Persdotter 2dg. 3barn   2° Stina Mårtensdotter g. 1714 17/5 † 1731 27/6

...1682 †1754 22/4. Wedvåg. 2ggift ... med sina 1 son. ... dot. Mörk †1740. Krisdotter.   {1g. 9barn 2 – 1son 3 – 4 –}   Hans af 2g. f. †   Catharina Hilphers f. g. m. Pet. Hagmark fått 11 barn.   Reinhold Hilphers f. reste till Tyska orden

grufdr. Michael Hilphers Enkan i Falun N:o 9 död ... 1a 70 år f. född i Wedvåg fadren af från Upsal til Falun ... 1710 el. 1720

Johan Hilphers ... 1794 ... 17 ...

...ns Maria f.1714 †ea.   Reinhold Hilphers. f.1717 17/3 g.1743 11/3 m. Joph. Mellberg 1ver ... vid Vedvåg med flyttade til Östgöta fått 4 barn   Margreta f.1721 10/5 †   Anders Hilphers f.1734 †ea af 2giftet   Zacharias Hilphers f.1741 †   Anna Christina f.1743 29/5   Carl Henrich Hilphers f.1745 18/2   Sara Elisab. Hilphers f.1747 20/4. g.1760 8/11 m. Mästar Eric Rydberg på Vedvåg med hö 1 dotter

Brita Stina f.1746 7/3 g.1765 25/6 med m. Jacob Wedholm vid Vedvåg. 2barn.

...hold. ...737   Elsabet. f.1738 20/11   Carl f.1743 †1746   Sara Brita Hilphers f. 16/6 1744. g.1760 24/1 m. mäst. Johan Gropp Vedvåg fått 9 barn.   Anna Catrar f.1747 16/6   Greta Stina f.1749 †1753   Renhold Hilphers f.1751 26/3 död vid Vedvåg.   Helena Hilphers f.1753 12/4 †1756   Johan Gustaf f.1755 4/2   Samuel f.1757 †ea   Lars Fredrich f.1758 8/7.   Jacob f.1762 6/4

1796 ... n. 78. ... 1789 Evoldvarg Anö. Hulphers ... Enkan ...

Anteckningsbok av Johannes Hülpert Danielsson, sedermera av brodern Abraham Hülphers Danielsson uti Västerås

In Nomine Jesu
År 1638 är min sal. Faderfader Johan Hansson Hülphert född i Wepköping. År 1682 den 2 maj är han uti Herranom avsomnad uti Hedemora om ~~aftonen~~ begraven mellan den 7 och 8.

År 1640 den 20 januari är min sal. Fader-Moder Margareta Danielsdotter född uti Hedemora.
År 1716 den 11 mars blev hon i ~~Hedemora~~ Herranom avsomnad uti Hedemora.

År 1670 den 8 juni är min kära Fader Daniel Hülphers född i Hedemora, 1728 natten emellan den 13 och 14 juni kl 3/4 emot ~~[illegible]~~ 12 avsomnade min sal. kära Fader i Falun, natten efter torsdagen, och söndagen påföljande begraven uti Falu kyrka

År 1676 den 14 sept är min kära Moder Catharina Torpentia född i Onsve. 1745 den 8 september litet över tolv avsomnade min kära Moder, hennes sjukdom var vattusot, blev begraven den 13, 4:de söndagen i Västerås domkyrka

År 1697 den 11 november ingick min kära föräldrar med varannan Ekta förbundet

År 1698 den 14 okt är jag födder hit till världen,
dagen påföljande undfått dopets nåmn
År 1700 den 5 December blev min broder
Petter född i Hedemora
År 1704 den 21 mars blev min kärbroder Abraham
född i Hedemora
År 1709 den 3 nov blev min kärbroder Israel
född i Hedemora
År 1720 den 15 maj blev min kära syster Catharina
född i Hedemora.

År 1716 den 23 maj är min kära moders
Moderbroder Johan Andersson den äldre
i Hedemora avsomnad

Svenskt Biografiskt Lexikon, band 19

flora Fennica, vol 37, 1960—61, Hfors 1962, s 253—255). — The aim and scope of the proposed international commission for the taxonomy of cultivated plants (XVIth international horticultural congress — 1962... Brussels... August 31—September 8, Vol 5, Gembloux 1964, s 363—368). — Carex stylosa i Norge (Blyttia. Norsk botanisk forenings tidsskrift, bd 22, 1964, [Oslo, tr] Drammen, s 100—106). — En enkelbladig form av Astralagus Norvegicus (ibid, bd 24, 1966, s 216 f). — Linnaea, Jafnea, Anderssoniopiper och andra växtsläkten, uppkallade efter svenskar (SLSÅ, årg 50, 1967, Uppsala 1968, s 32—51). — Några anmärkningar om de norska Salicornia-formerna (Blyttia, bd 27, 1969, s 203—209). — Redogörelse för det arbete som belönats med 1969 års Linnépris (VSÅ 1970, Uppsala, s 40 f). — Släktavgränsningen inom Cactaceae (Viola. Trädgårdsvärlden, 1970, nr 8, s 2). — Prima loca plantarum vascularium Sueciae... Första litteraturuppgift för Sveriges vildväxande kärlväxter jämte uppgifter om första svenska fynd. Förvildade eller i senare tid inkomna växter. [Sthlm, tr] Uppsala 1971. 332 s. (Suppl till Svensk botanisk tidskrift, bd 64.) — U[rtica] dioica ssp. Sondenii (Simmons) Hyl. (Annales botanici Fennici, vol 8, 1971, Hfors, s 47). — Medarb i H Garms, Stora naturboken. Växter och djur i Europa. Svensk red: T Hanson, Örebro (delvis tr Braunschweig) 1967. — Artiklar o rec i Lustgården, årg 31/32—42, 1950/51—1961, 44—46, 1963—1965, 49, 1968, Uppsala 1951—69; Botaniska notiser, 1953—1954, vol 108, 1955, 111—112, 1958—1959, 114, 1961, 116—118, 1963—1965, 121—122, 1968—1969, Lund; Svensk botanisk tidskrift, bd 48—49, 1954—1955, 51—54, 1957—1960, 58, 1964, Uppsala.

Källor o litt: Kanslersämb:s för rikets univ arkiv. Avgjorda ärenden. Uppsala, 1943, RA. UUM 1937—1950 (1953).

Örjan Nilsson

Hylin, släkt härstammande från skolmästaren *Peter H* (1680—1762) i Finspång, Risinge, Ög, vars son häradsskrivaren i Finspångaläns, Bråbo o Memmings fögderi *Claes H* (1719—81) var far till prosten *Petter H* (1764—1839) i Horn, Ög. En brorson till denne var far till grosshandlaren *Per Johan Albert H* (1823—1903) i Sthlm, som 1857 tillsammans med två kompanjoner grundade tvål-, såp- o ljusfabriksfirman H & Co. Omkr 1865 var denna det dominerande företaget inom sin bransch i landet. Den distanserades under 1870-talet som ledande företag inom Sthlms kemisk-tekniska industri av Liljeholmens stearinfabrik men förblev en av landets största tillverkare av såpa o tvål. Per Johan Albert H:s son grosshandlare *Albert Theodor H* (1851—1920) i Sthlm var far till vicepresidenten i Lagerloef Trading Company i New York *Orvar H* (1887—1935), som vid sin död efterlämnade en förmögenhet på omkr 400 000 dollar. Äldre bror till denne var *Per Uno Albert H* (1876—1937). Uno H blev med lic 1907 o avlade tandläkarexamen 1909 samt var lärare i tandkirurgi vid Tandläkarinstitutet från 1915 (tf från 1911). Han var en skicklig käkkirurg och en framstående undervisare. Bland hans skrifter kan nämnas Munnen o tänderna samt deras sjukdomar, 1—2 (1930—33).

Utan samband med denna släkt är den som kompositör av populärmusik bekante direktören för Abraham Lundquists Musikförlag *Einar H* (f 1902), vars farfar var född i Hylletofta, Jönk.

Källor o litt: H Appelgrens ms Landsstaten i Ög 1630—1917, RA; O R Landelius utlandssv saml, av SBL dep i RA; magistratens firmabok 1798—1857, SSA; H Appelgrens arkiv, vol 2, VLA.

H Bertoft o R Brodin, Sveriges tandläkarekår 1932 (1932); N Forssell, Liljeholmens stearinfabrik 1839—1939 (1939), s 124; I Hammarström, Sthlm i sv ekonomi 1850—1914 (1970); Linköpings hm, 4: 2 (1925), s 153; O N[or]b[er]g, Uno H (SvD 16 nov 1937); Odén; SLH 4: 2 (1932); SMoK; Sohlman; Sthlms adresskal; Sv släktkal 1943.

Hülphers, släkt, enligt vad H 1 uppgivit härstammande från stålsmeden *Hans Hilper*, som skall ha varit född i Schmalkalden o jämte sin bror *Jannich Hilper* kommit till Nyköping med Marcus Kock (1626; jfr bd 9, s 348). Jannich uppges därifrån ha flyttat till Vedevågs bruk i Linde, där stålsmeder med namnet *Hilphert* levde ännu i mitten av 1700-talet. Hans Hilper skall senare ha slagit sig ner i Hedemora, där hans uppgivne son *Johan Hansson* eller *Johan Hillpert* (1638—82) på Åsen blev borgare 1667. Dennes yngste son, *Jacob Hylphert* (1680—1744), var postmästare o rådman i Hedemora. I äktenskap med en dtr till den som förfalskare av medeltidsbrev bekante prosten Nils Rabenius var han far till *Nils Hülpher* (1712—76), som blev postmästare i Hede-

mora efter fadern o borgmästare där 1760. Han var rdgm 1755—56 o 1765—70. Jacob Hylpherts bror handlanden *Abraham Hylphers* (1673—1737) i Sthlm var far till superkargören vid Ostindiska kompaniet *Abraham Hülphert* (1717—68), som 1756—62 hade en fabrik i Gbg med nära 300 arbetare för tillverkning av bomullstyget parkum. Dennes son handlanden *Isac Wilhelm H* (1750—1815) i Sthlm var herrnhutare o ledamot av Evangeliska sällskapet (Ribbner). Han var farfar till drottning Desiderias livmedikus *Herman Wilhelm H* (1822—1905), senare regementsläkare vid Andra livgardet (sedermera Göta livgarde).

Brorson till Jacob Hylphert o Abraham Hylphers var rådmannen i Västerås *Abraham Hülphert* (1704—70). Han idkade en omfattande o inkomstbringande handel med importvaror, kram, textilier o vin över hela östra Bergslagen. I Västerås ägde han två stora hus, garveri o tobaksspinneri o drev även virkeshandel (Brolin). Han var rdgm 1740—43 o 1755—66. I en anteckningsbok i Västerås SB med uppgifter om medlemmar av släkten ända sedan 1638, som han övertagit från en äldre bror, har han infört talrika självbiografiska anteckningar. Hans son direktör *Abraham Abrahamsson H* (H 1) var far till bergmästaren i Öster- o Västerbergslagen *Abraham H* (1777—1839, bd 17, s 251), g m f d premiärdansösen Hedvig Christina Hjortsberg (s 132), o till grosshandlaren *Sebastian Grave H* (1778—1818) i Västerås (jfr Dahlgren), som var rdgm 1817—18. Bror till H 1 var rådmannen *Lars Petter H* (1746—1813) i Västerås. Hans son *Johan Didrik H* (1787—1853) drev tillsammans med sin kusin Sebastian Grave H firman Grave H & C:o i Västerås. Han var farfar till författaren *Ernst Walter H* (H 2). Dennes kusin metodistpastor *Ernst Walter Abraham H* (1875—1949) i Sthlm var far till kommunalrådet *Torsten Walter Reinhold H* (1901—65) i Malmö o till kapellmästaren *Arne H* (f 1904), g m sångerskan o skådespelerskan Zarah Leander, f Hedberg (bd 18, s 391).

Johan Hansson Hillpert uppges (Trotzig) ha varit bror till stålsmeden *Michel Hansson* eller *Michel Hilpert* († 1700) vid det av Marcus Kock (jfr ovan) grundade järnbruket Davidshyttan i Hedemora. Dennes son *Jan Hylphert* († 1729) i Davidshyttan var sannolikt (Lagergren) far till gruvarbetaren *Michel Jansson H* (1727—96) i Falun. En sonson till denne upptog sin styvfars namn Lindström o var far till länsveterinären *Carl Emanuel Lindström H* (1845—1904) i Karlstad. Son till honom var prof vid veterinärhögsk *Gustav Bernhard H* (H 3).

Brev från H:ska firman i Västerås i Wahrendorffska arkivet, Åkers styckebruk.

Källor o litt: Biographica H 33 a, Öfverpostdirektörens arkiv, vol 55, RA; A Hülphers genealogier, 3, p 84, filmkopia, KB; F Wanckes saml, kuvert 11—14, SSA; Hedemora vigselbok 4 juni 1677 o 3 okt 1680, Hedemora rådhusrätts arkiv A I: 1, p 29, Anders Gotthard Holmquist, Om vår släkt: 95: 15 D, H—L, 129: 84: IX: 41, ULA; Be 39, Cd 1 o 8, Västerås SB; H Lagergrens saml, Stads- o länsbibl, Falun.

Bergskoll; G Bodman, Fabriker o industrier i det gamla Gbg (1925); B Boëthius o Å Kromnow, Jernkontorets hist, 2: 2, 3: 1 (1955—68); [J C Bratt,] Herman Wilhelm H (KrVAH 1905, s 257 f); P-E Brolin, Hattar o mössor i borgarståndet 1760—66 (1953); L Dahlgren, En sv herrgårdssläkt (1909), s 221 ff; E Edholm, Herman Wilhelm H (Tidskr i militär hälsovård, 30, 1905, s 112—18); Grape; [A A:son H,] Geneal tafla, som viser några grenar af fordom biskopens i Westerås M:r Olai Stephani Bellini efterkommande (1758); dens, Ättar-tal öfver den sv slägten Wallwik (1765), s 43; G Indebetou, Det H:ska hemmet i Västerås (Rig 1940); Leijonhufvud; M Lindgren-Fridell, En bruksbild o ett porträtt (Mora tidn 16 febr 1938); dens, Ett köpmanshus i landsorten. Några bouppt:ar kring Abraham H:s namn (Rig 1940); Millqvist; E Olán, Ostindiska compagniets saga (1923), s 113 f; T Ribbner, De sv traktatsällskapen 1808—56 (1957); S Rönnow, Wedevågs bruks hist (1944); SLH 3: 1, 3 (1886—1901); SMoK; Sohlman; SPG; Sv folkrörelser, 2 (1937); Ö Tigerstedt, Kavalkad (Fagerstabrukens hist, 4, 1957); Torsten H (SvD 22 sept 1965); K Trotzig, Hedemora stads hist (1943), s 302, 311, 329 f; UUM 4: 2 (1971); Walter H † (SvD 8 maj 1949); F Wildte, Hemsjö (1954), s 203—09; Västerås hm, 1, 3 (1843, 46); Örnberg, 5.

1 **Hülphers, Abraham Abrahamsson,** f 27 nov 1734 i Västerås, † 24 febr 1798 där. Föräldrar: handlanden o rådmannen Abraham Hülphert o Christina Westdahl. Anställd i Hülphertska firman 48—75, kom-

Davidshyttan hade liksom de flesta andra bruk ursprungligen varit en bergsmanshytta, som någon gång i tiden kompletterats med stångjärnshammare. Vid mitten av 1500-talet brukades den av fyra bergsmän.

År 1637 och på 1640-talet fanns det två hamrar där med var sin härd men icke någon hytta. Den 20 dec. 1655 erhöll Markus Kock privilegium på ett »Ståhl-Smijderijs inrättande wed Dåweshyttan». Därigenom tillkom det första brännstålsverket i Sverige. Men det blev ett litet bruk. Kock säger, att han lyckats få två goda stålsmeder ifrån Schmalkalden, som med bispbergsmalm gjort prov, lika goda som det tyska stålet. B29–31, 62.

Hela personalen bestod 1682 av bruksskrivaren Per Ask med 400 dr smt i årslön, stålbrännaren Petter Costwa (Cossva?) med tio dr smt i veckan, och fyra stålsmeder: Kristoffer Karlsson, Mechel Hillprecht och Mechel Gropp, vardera med en veckolön av åtta daler silvermynt, samt Erik Holstensson, som fick nöja sig med sex dr smt i veckan. D26.[186]

I sin relation 1694 skriver bergmästaren Erik Odelius, att Davidshyttan saknade skog och måste underhållas med köpkol, varav tre till fyra hundra stigar erhöllos från en förpantning. Ingen jord hörde till utom ett litet område, som bruksgården var byggd uppå. Privilegiet gällde 300 skeppund smide om året. Ståljärn hade då på fyra års tid förts från Horndal men förut köpts från Turbo. Denna tid gjorde man ej så mycket stål, ty det saknade åtgång. Av ett skeppund järn brukade man få 18 lispund stål, och därvid åtgick det en och en halv stig kol. Märket på stålfaten var och på det medelfina . Hamrarna drevos med överfallshjul. B47.

[186] De förnämsta bruksidkarna i Öster- och Västerbergslagen, bland dem Avesta bruks innehavare, änkorna Kristina Cronström och Elisabet Funck, ingåvo i september 1685 en skrivelse till bergskollegiet, vari påpekades, att hammarsmederna nu ville ha en daler silvermynt per skeppund stångjärnssmide, vilket ock bergmästaren Schönström föreslagit på bergstinget. Men undertecknarna krävde i ty fall, att smeden skulle ansvara för underhåll av trävirke, hammarskaft och kilar; r paration av hammare och städ; härdbottnars och härdväggars avbrännande samt hammarsmörja och åldermanspenningar. Förut hade smeden fått 10 mark kopparmynt för skeppundet à åtta eller nio stänger och därav betalt sina drängar, men då hade brukspatronerna själva stått för de nämnda reparationerna och utgifterna. Smedernas omkostnader hade ej ökat men väl brukspatronernas. Utgifterna för kol, tackjärn och gruvor hade gått uppåt betydligt, förlöner och andra avbränningar likaledes för att ej nämna den mångfald av kontributioner och riksdagsbevillningar, som företagarna måste stå för, och hasarden för casus fortuitus. Därför borde smeden, om han skulle få en dr smt eller 12 mark kmt, själv sörja för alla smärre reparationer eller ock fortfarande erhålla blott 10 mark kmt skeppundet. B70.

År 1737 konstaterar bergmästaren Erik Esberg i sin relation, att bruket bestod av ett brännhus med tvenne ugnar, vari stångjärnet brändes till stål, samt en smedja med två hamrar, som uträckte stålet till stänger. Dessa sönderslogos sedan i små stycken, som hoppackades i buntar på 7½ lispund stockholmsvikt eller ungefär en centner. Den årliga tillverkningen fick fortfarande ej överskrida 300 skeppund. B49.

I sin resedagbok framhåller Isak Clason, som besökte bruket den 17 febr. 1732, att det även då fanns tvenne stålugnar. Den större rymde 50 skeppund stångjärn och den mindre 40. Ugnarna voro byggda som kistor, vari stångjärnsstängerna inlades, sedan de avbrutits på mitten. När de bränts till stål, utslogs detta därpå till stänger under hammaren. Dessa förpackades i buntar om 7½ lispund, som var lika med en centner. Ugnen gick åtta dygn i sträck men måste sedan kallna under nio till tio dygn, för att stålet skulle kunna tagas ut. — Blåsaren hade 6 mark (kmt) skeppundet och smeden 6 mark per centner. W3.

Bruket tillhörde Cronströmarna till 1705, då det övergick till en tysk, vid namn Johann Suck. Brännstålstillverkningen nedlades delvis 1750 och helt och hållet två år senare. Man övergick i stället till »Steyermarkska sättet» att av tackjärn framställa smältstål och garvstål, vilket smide nedlades redan 1753. Man hade då året förut börjat att vid bruket tillverka förtent järnbleck och året därpå att göra kärl därav liksom på Stjärnsund. B45.

Davidshyttan såldes 1758 av dåvarande ägaren, amiralitetsfiskalen Mathias Brock, till kronan,[187] som vid uppgörande med Bergslaget av det nya arrendekontraktet om Avesta bruk den 29 juli 1760 lät det ingå i arrendet.[188] År 1763 den 28 sept. överläts bruket på Bergslaget som ägare för 120000 dr kmt. Två år därefter överfördes genom bergskollegii beslut av den 21 febr 1765 Avesta bruks redskapssmide till Davidshyttan, som jämte Avesta och Svartnäs ställts under en särskild direktion genom gruvrättens beslut av den 6 mars 1779. B45.

Davidshytte manufakturverk härjades av eld den 3 juni 1799. Bergslaget begärde då omedelbart bergskollegii tillstånd att tills vidare få vid Avesta begagna en ämneshammare och en annan hammare, som stundom nyttjats för att smida allehanda kopparspik — 1795 är enligt bergverksrelationerna det sista år, dylik tillverkning skedde vid Avesta — till att utsmida den rättighet, som tillhörde Davidshyttan. Detta beviljades den 1 juli 1799, dock endast för två år och med villkor, att ingen förändring skedde i byggnaderna vid Avesta. Kollegiets mening

187 Se k. brevet den 9 febr. 1758.

188 K. Maj:t gillade den 29 juli 1760 kammar- och bergskollegiernas samt statskontorets förslag till kontrakt, och den 2 sept. avslöts det.

var, att Davidshytte bruk skulle återuppbyggas under denna tidsfrist. Det dröjde likväl med den saken, varför tillståndet förnyades för ett par år i sänder inpå det nya århundradet. Enligt Hülphers stämplades Davidshytte järnsmide på hans tid med märket ⌗. B17, 55.

Efter den stora eldsvådan 1803 byggdes visserligen kopparbruket upp igen, men som Bergslaget hade haft stor förlust på kopparsmidet, funderade man på att flytta hela verket eller åtminstone garningen upp till gruvan. Förslagets stora nackdel var, att man där uppe saknade tillräcklig vattenkraft, men fördelen skulle bestå däri, att man sluppe frakta råkopparn den långa vägen till Avesta, och att man skulle lättare och bättre kunna utnyttja arbetskraften.

Vid de allmänna sammankomsterna diskuterade man också möjligheten att göra indragningar och tekniska förbättringar i driften men utan resultat. Man tänkte även på att arrendera ut bruket. Sekreteraren Jan Erik Ström erbjöd sig 1809 att övertaga det och giva ett årligt arrende på 6000 riksdaler riksgälds. Men det blev ingenting av med en dylik överlåtelse. Däremot beslöt man året förut att förpakta kvarnen mot erbjudna 90 tunnor spannmål, hälften råg och hälften korn. Det var mjölnaren och byggmästaren Anders Malmström, som var villig att övertaga den på dessa villkor. B21.

Ett förslag, som omedelbart väckte stort intresse hos Bergslagets delägare, var att nedlägga kopparsmidet och ersätta det med stångjärnssmide. Då det den 2 sept. 1809 var fråga om att återigen skaffa nytt tillstånd att utsmida Davidshytte rättighet i Avesta, ansåg man också, att detta smide borde definitivt överflyttas till Avesta. Men Davidshyttan fortfor likväl att vara ett annex till Avesta, ända tills driften där den 1 nov. 1860 nedlades och egendomen året därefter såldes till änkan Anna Wadsten för 4500 riksdaler riksmynt. B21, Y14.

Redan den 10 oktober 1803 hade Bergslaget hos Kungl. Maj:t ingivit underdånig ansökan, att, sedan nu alla byggnader och verkstäder vid Avesta förstörts genom den stora branden och även samma öde för flera år sedan övergått Davidshytte bruk, Bergslaget måtte i nåder tillåtas att begagna sina vattenfall vid nämnda ställen för nya smidesanläggningar.

Ansökningen remitterades redan den 11 i samma månad till bergskollegiet, som lät bergmästaren göra undersökning om koltillgången. Därvid konstaterades,

att Folkärna socken lämnade årligen	1517	tolvtunnestigar skattekol,
» Grytnäs » » »	849	» » ,
Transport	2366	tolvtunnestigar skattekol

Davidshyttan

Erik Hansson
+ 1698
g.m. Brita

Karin Ersdotter
~~g.m. Erik H~~ + 1737
g.m. Eric Holstensson
från Grythnäs + 1724

Anna Ersdotter
g.m. Olov Olsson

Holsten Ersson

Brita Ersdotter
* 1689
g.m. Nils Michelsson Gropp
* 1688 + 1744

Davidshyttan

Hans Larsson
+1682

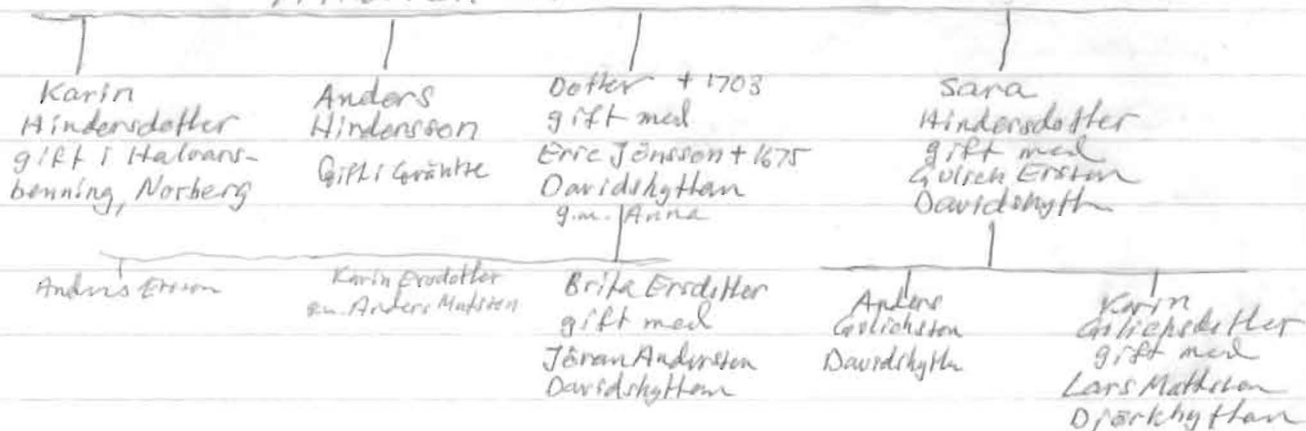
g.m. . . . . .
+ 1678

Anders Hansson	Karin Hansdotter + omkr. 1700
g.m. Margareta Ersdotter	g.m. Michel Hilpert + omkr. 1700
Sara Andersdotter	Salomon Michelsson + 1743
g.m. Anders Andersson från Långshyttan	g.m. Kerstin Matsdotter + 1766

Hans . . . .

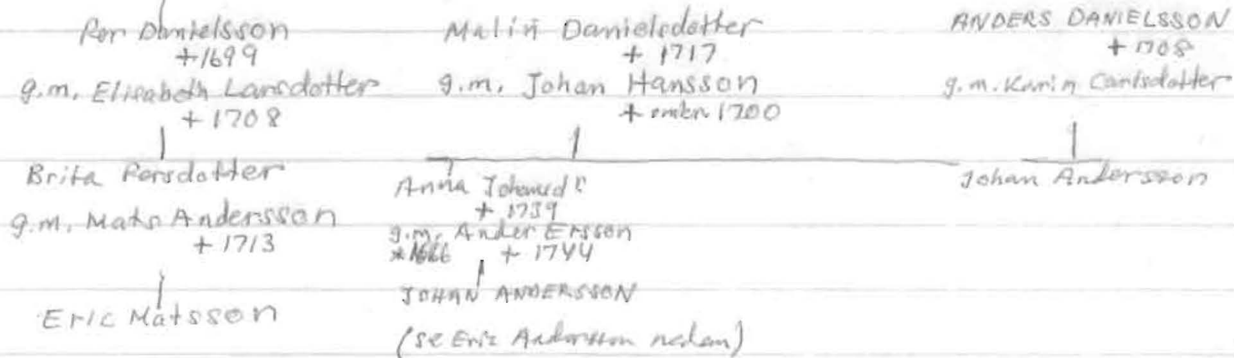
. . . . . Hansdotter +1674	Anna Hansdotter
g.m. Carl Andersson + 1674	g.m. Mats Matsson
Hans Carlsson + 1723	
g.m. Anna Johansdotter + 1729	
Samuel Hansson	

Nygårdshemmanet, Davidshyttan, Hedemora

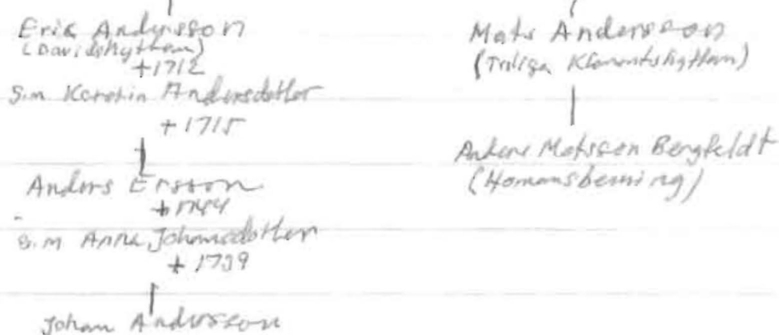

Davidshyttan

Daniel Persson
+ 1696
g.m. MALIN

Anders Persson
(Klementshyttan)

Davidshyttan 1807 Storskifte

Norra byn

Jan Carlsson	13 daler	28 öre
Norbergs Anders Andersson	6 d	26 öre
Per Larsson	6 d	26 öre
Samuels Jan Ersson	10	25
Mattes Jan Ersson	10	1
Bromans Anders Andersson	4	29
Nås Anders Hansson	4	29
Mickels Jan Ersson	2	10
Billbo Jan Jansson	2	4

Södra byn

Stora Kopparberg	10	1
Bokhållare Tobias Tobiasson	8	14
Jan Gulliksson	7	5 1/2
Anders Hansson	5	9 1/2
Nygårds Carl Carlsson	6	18
Soldaten Damström	3	18

...ängedome

Skog och Inägor hår intill Billbo Inägor

Bäckni

Utm

Skogs
Inägor.
och